

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

Rosja zabiera głos w konflikcie daleko-wschodnim

Co oznacza tajemnicza bitwa powietrzna

Paryż, 24. 6. (z) Doniesienia japońskie o poważnym zajściu na granicy sowiecko-mandzurskiej, wywarły w tutejszych kołach politycznych wielkie wrażenie. Dotychczas brak jeszcze dokładnych informacji o przebiegu incydentu, tak, że trudno sobie jeszcze wyrobić pogląd, czy chodzi tu o nową prowokację japońską w stosunku do Rosji, czy też o celową akcję sowiecką, mającą Japonii dać do zrozumienia, iż Rosja jest skłonna wystąpić czynnie przeciw niej, by zarazem zachęcić mocarstwa zachodnie i Chiny do energicznego oporu przeciw Japonii.

W tutejszych kołach politycz-

nych sądzą, że nowe zajście rosyjsko - japońskie może się znacznie przyczynić do wyjaśnienia

sytuacji w Tientsinie i Swatau, jeżeli Japonia poczuje się zagrożona także ze strony Rosji.

Także Stany Zjednoczone przyjdą z pomocą Anglii i Francji

Londyn 24. 6. (A) Jak się okazuje, podczas wczorajszej rozmowy min. Halifaxa z ambasadorem japońskim Szigemitsu, brytyjski minister spraw zagranicznych ostrzegł ambasadora przed następstwami kontynuowania przez Japonię blokady dzielnicy angielskiej w Tientsinie, oświadczając przy tym, że Anglia nie zniesie obelżywego traktowania obywateli brytyjskich.

Do Londynu nadeszły informacje z Singaporem, że konferencja angielsko-francuska w sprawie strategii obronnej pozycji angielskich i francuskich na Dalekim Wschodzie osiągnę-

ła zupełne porozumienie w najważniejszych kwestiach. Postanowione zostało m. in., że dowództwo nad połączonymi flotami angielską i francuską obejmie dowódca sił morskich Anglii na Dalekim Wschodzie, bazą zaś operacyjną będzie Singapore.

Tutejsze koła amerykańskie wypowiadają opinię, że Japonia nie odważy się sprowokować zatargu z Anglią i Francją na drodze zbrojnej, gdyż musi się liczyć z tym, że Stany Zjednoczone niezwłocznie przyszyby z całą swoją potęgą z pomocą tym mocarstwom.

Konsultacja z państwami bałtyckimi dla ratowania paktu mocarstw z Z.S.R.R.

Ryga. 24. 6. (A) Mimo negatywnej odpowiedzi na ostatnie propozycje angielsko francuskie, rozmowy angielsko francusko rosyjskie według wszelkiego prawdopodobieństwa będą kontynuowane nadal. Nastąpić ma tylko wyjaśnienie sytuacji nad Bał-

tykiem albo w drodze bezpośrednich konsultacji z przedstawicielami dyplomatycznymi państw bałtyckich — albo też w drodze zasięgnięcia opinii tych rządów. W akcji tej weźmie najprawdopodobniej udział również Moskwa.

nem jest w chwili obecnej wykluczone. Mołotow w swej ostatniej rozmowie z p. Schulenburgiem w dniu 9 bm. wyraźnie dał do zrozumienia, że rząd sowiecki — jak to zresztą premier ZSRR. oświadczył w swoim exposé majowym — nie ma zamiaru wiązać się politycznie z agresorami. W dziedzinie stosunków ekonomicznych może nastąpić pewne porozumienie, lecz fakt ten nie miałby żadnego wpływu na zagraniczną politykę sowiecką oraz ich stosunek do Niemiec, podobnie zresztą, jak istniejący sowiecki traktat handlowy z Włochami, który nie ma żadnego znaczenia politycznego.

Nie ma mowy o zbliżeniu rosyjsko-niemieckim

Ryga. 24. 6. (A) Wszelkie pogłoski na temat propozycji niemieckich w sprawie zawarcia porozumienia politycznego z Rosją sowiecką lub uakty-

wnienia formalnie dotychczas obowiązującego traktatu z Rapallo nie odpowiadają rzeczywistości. Polityczne porozumienie między Moskwą a Berli-

WŁOCHY NIE MOGĄ STRAWIĆ sojuszu francusko-tureckiego

Podejrzana troskliwość o 110.000 Arabów i -- „korytarzowe“
nieuctwo „Tribuny“

Zdobywcy Abisynii i Albanii śmiać pisać o „samostanowieniu narodów“

Rzym. 24. 6. (A) Prasa włoska niezwykle ostro reaguje na sojusz francusko-turecki, połączony z odstąpieniem Turcji Sandżaku Aleksandretty. Sfery polityczne nie ukrywają, że fakt ten może stanowić dla Włoch wielkie niebezpieczeństwo, gdyż osłabia strategiczne położenie wysp Dodekanazu. Fakt ten może wyłonić konieczność większego garnizonu wojskowego na wyspach Rhodos i Samos. Rzymskie dzienniki ostro atakują Francję, zarzucając jej, że odstąpienie Turcji terytorium, które niegdyś należało do Syrii, stanowi naruszenie przez Paryż obowiązków, wynikających z pełnienia mandatu nad Syrią. Nadto dzienniki wyrażają oburzenie, że Francja za cenę wymierzonego przeciwko Włochom sojuszu z Turcją oddaje 110.000 Arabów pod władzę 80.000 Turków i gwałci tym samym prawo samostanowienia narodów.

Dla „przygwożdżenia“ Paryża osławiona „Tribuna“ wyskakuje z argumentem: „Idąc za tym przykładem — Niemcy miałyby z punktu widzenia etnograficznego daleko większe prawa i słuszniesze argumenty do żądania nie tylko samego Gdańska, ale całego (!!) polskiego korytarza“ (!?)

W ten sposób, w 3 lata po podboju

Abisynii i w niespełna 3 miesiące po aneksji Albanii, prasa włoska staje na straży prawa do samostanowienia narodów. Nie trzeba naturalnie dodawać, że taki zasób wiadomości z geografii, zaś w szczególności etnografii, świadczy wymownie, iż „Tribuna“ stała się istotną trybuną nieuctwa i złej woli. (Uw. Red.)

Włoski „Lebensraum“

Rzym, 24. 6. (A) Organ rodziny Ciano „Il Telegrafo“ ogłasza sensacyjny artykuł Ansaldo, który po raz pierwszy od czasu podpisania przymierza z Niemcami wypowiada się na temat t. zw. włoskiej przestrzeni życiowej. Według Ansaldo, włoską przestrzenią życiową jest Morze Śródziemne. Rzym stoi wobec strasznej alternatywy: albo być wykreślonym z listy wielkich mocarstw politycznie niezależnych, albo też uzyskać hegemonię na całym Morzu Śródziemnym. Słowa te wskazują zatem, że Włochy zawierając ub. roku układ z Anglią musiały traktować go jedynie jako prowizo-

rium. Jeśli chodzi o półwysep bałkański, obejmuje włoska przestrzeń życiowa poza Albaniją jeszcze część Węgier, Jugosławię, część Bułgarii i Grecji, nie rozciąga się natomiast na Rumunię i Turcję. Zapowiedziawszy następnie, że Rzym nie będzie dążył do opanowania tych przestrzeni w drodze podboju, Ansaldo stwierdza, że Włochom wystarczyłoby wyeliminowanie z basenu śródziemnomorskiego wpływów mocarstw obcych, albowiem tylko wówczas Włochy będą pewne, że hegemonia ich na Morzu Śródziemnym będzie uznana przez wszystkich za fakt naturalny.

Demoralizacja armii niemieckiej zatacza coraz szersze kręgi

Gdańsk, 24. 6. (z) Do Gdańska nadeszły okólną drogą wiadomości z Prus Wschodnich i kraju kłajpedzkiego świadczące o dalszym szerzeniu się fermentu w wojskowych kołach niemieckich. Jak donoszą przyjezdni, w Królewcu oraz garnizonie malborskim dokonała Gestapo dalszych aresztowań wśród oficerów i podoficerów zamieszanych w wykryty spisek w Kłajpedzie.

Według informacji, jakie nadeszły do Gdańska, oficerowie zostali skazani na śmierć. Pod czas śledztwa niektórzy oficerowie załamali się pod wpływem tortur, zadawanych im przez Gestapo i wydali szereg innych oficerów oraz podoficerów których Gestapo natychmiast a-

resztowała.

Bunt, jakie sporadycznie wybuchają w garnizonach w Prusach Wschodnich, świadczą wymownie o demoralizacji armii niemieckiej.

Niezależnie od tych pogłosek, do Gdańska nadeszły również wieści, jakoby na okrętach wojennej marynarki niemieckiej dokonano szeregu sabotaży. Mianowicie na jednym z kontrtorpedowców uszkodzono działo artyleryjskie oraz wyrzutnie torpedowe. Na skutek stwierdzonego sabotażu dokonano aresztowań wśród oficerów marynarki oraz podoficerów. Aresztowano jednego marynarza, któremu zarzucają wykonanie zlecenia sprzecznego z instrukcją bezpieczeństwa morskiego.

nieruchomości w Gdańsku. Rozporządzenie to nakłada obowiązek zgłoszenia do Senatu wszystkich obiektów i przedsiębiorstw zakupionych w Gdańsku po 1 stycznia 1938 r. od Żydów.

Specjalnie ustanowiona komisja szacunkowa będzie miała prawo dowolnie i nieodwołalnie oszacować wartość zgłoszonych obiektów i na tej podstawie ma prawo określić wysokość tak zwanego niesłusznego wzbogacenia. Różnica, jaka powstaje pomiędzy ceną zapłaconą a dowolnie i nieodwołalnie oszacowaną wartością danego obiektu, musi być natychmiast wpłacona gotówką do kasy senackiej „na rzecz ogólnego dobra“.

Rozporządzenie przy tym podkreśla, że nawet w przypadku prawa własności zakupionego obiektu na rzecz Senatu nie zwalnia nabywcy od uiszczenia różnicy szacunkowej.

Rozporządzenie to w praktyce oznacza nie innego, jak zniszczenie polskiego stanu posiadania w Gdańsku, ponieważ nie ulega wątpliwości, że szacunek nadmierny obiektów i przedsiębiorstw wykupionych od Żydów stosowany będzie z całym rygorem jedynie do Polaków, natomiast przedsiębiorstwa zakupione przez hitlerowców oszacowane będą w wysokości ceny zakupu.

—oo—

Ustawiczne katastrofy w Austrii

Wiedeń 24. 6. (t) Na terenie Austrii miały wczoraj miejsce dwie katastrofy. W miejscowości Zell am Ziller w Alpach tyrolskich spłonął doszczętnie hotel Heideshoff z nieznanymi przyczynami. Ofiar w ludziach nie było, natomiast pastwą płomieni padł żywy inwentarz. Szkody są bardzo znaczne.

W miejscowości Westendorf, również w Tyrolu, spadł do 70-cio metrowej przepaści samochód prywatny. Cztery osoby zostały ciężko ranne.

Nieudały zamach na Hitlera

Warszawa 24. 6. (z) Radiostacja londyńska podała wczoraj następującą sensacyjną wiadomość: Według wiadomości, jakie nadeszły z Berlina miano tam dokonać zamachu na kanclerza Hitlera. Sprawca oddał cztery strzały rewolwerowe, które trafiły ludzi z otoczenia Hitlera, jemu samemu nie czyniąc zgoli szkody.

Zamachowiec należący do straży przybocznej Hitlera, został na miejscu zastrzelony przez jednego z dowódców oddziałów SS. Dochodzenie miało wykazać, że chodziło o akt zemsty. Zamachowiec stracił podobno narzeczoną, która została rozstrzelana pod zarzutem uprawiania akcji opozycyjnej. Przez dłuższy czas wy-

kazywał on pewne nerwowe podniecenie i nawet przebywał kilka tygodni na kuracji w szpitalu. Po pozornym wyleczeniu objął ponownie służbę i przy pierwszym zetknięciu z Hitlerem dokonał zamachu.

Wiadomość kolportowana w Londynie na temat zamachu znajduje częściowe potwierdzenie w pewnych znajomościach berlińskich. Wczoraj dokonano zmiany gwardii przybocznej Hitlera. Część gwardzistów przeniesiona została na odpowiedzialne stanowiska w głębi kraju, a na ich miejsce przyszli młodzi członkowie SS w wieku 20 do 22 lat. Kilku członków Leibgwardii aresztowano jednak i przewieziono do obozów koncentracyjnych.

Nowa grabież mienia polskiego w Gdańsku

Gdańsk 24. 6. (z) Senat Wolnego Miasta wydał zarządzenie, które otwiera drogę do

bezwzględnej wywłaszczenia Polaków, nabywców przedsiębiorstw albo

Nie toczą się rokowania niemiecko-sowieckie

Moskwa. 24. 6. (z) W kołach dobrze poinformowanych oświadczają, że nic nie wiedzą o przyjeździe do Moskwy niemieckiej misji handlowej. — Także tutejsze koła niemieckie zaprzeczają tym pogłoskom, zaznaczając, że chwila, gdy w Moskwie prowadzone są rokowania w sprawie brytyjsko francusko rosyjskiego układu politycznego, nie jest odpowiednia do

podejmowania rosyjsko niemieckich rokowań gospodarczych.

Dodają, że sytuacja może ulec zmianie po zakończeniu rokowań francusko brytyjsko rosyjskich i, że po zawarciu z Francją i Anglią układu politycznego, Rosja zgodzi się zapewne na podpisanie układu handlowego z Rzeszą.

Nie tają już swych apetytów na Alzację i Lotaryngię!

Paryż 24. 6. (t) Prasa paryska podnosi charakterystyczny szczegół, iż w komunikacie niemieckim o ostatnim przemówieniu Goebbelsa, wygłoszonym z racji germańskiego święta słońca, w którym to przemówieniu Goebbels proklamował jeszcze raz prawo Niemiec do przestrzeni życiowej, opuszczone zostało celowo w emisji na zagranicę zdanie, że Niemcy mają tylko jeden cel: Odzyskanie z powrotem wszystkiego, co niegdyś do nich należało. Prasa paryska podkreśla, iż zdanie to stosuje się w całej rozciągłości do Alzacji i Lotaryngii i świadczy, że Niemcy nie wyrzekły się bynajmniej rewindykacji w stosunku do tych dwóch prowincji francuskich. Byłoby bardzo interesujące — pisze „Oeuvre” — co właściwie rozumie niemiecki minister przez swe powiedzenie. Do Niemiec wszak należały swego czasu nie tylko Alzacja i Lotaryngia, lecz także i biskupstwa Metz i Verdun. Czy i te terytoria miały na myśli Goebbels? Przeciwnie takim właśnie niegraniczonym apetytom — kontynuuje dziennik — organizuje się w Europie front po-koju.

Słowa Goebbelsa — pisze „La Justice” — nie są pozbawione szczerości. Swego czasu Hitler przypominał, że Alzacja i Lotaryngia należały historycznie do Niemiec. Niemiecki minister propagandy niedwuznacznie odświeża to przypomnienie. Teraz pozostaje tylko kolej na min. Ciano.

Ponieważ zdanie to wyraźnie stosować się może do Alzacji i Lotaryngii, które niegdyś należały do Niemiec, przeto „Epoque” zapytuje, jakie znaczenie posiada deklaracja francusko-niemiecka z grudnia ub. r. w której Rzesza niemiecka uznała granice obecne między Francją a Niemcami jako definitywne.

Także w Jugosławii prowokują...

Białogród. 24. 6. PAT. W Cirkwenicy (Dalmacja) doszło do incydentu pomiędzy miejscowymi władzami a licznymi turystami niemieckimi przybyłymi z Rzeszy. Turysty, którzy mieszkają w kilku hotelach, wywiesili chorągwie ze swastyką. Na wezwanie władz, żądających zdjęcia chorągwi, Niemcy odpowiedzieli odmownie, dopiero wezwana policja zdjęła chorągwie ze swastyką.

Podwójny mord w Zurychu

Zurych 24. 6. PAT. 20 czerwca na jednej z ulic Zurychu zamordowany został funkcjonariusz pocztowy. Mordercy udało się zbiec, lecz policja zidentyfikowała go i aresztowała w chwili, gdy poszukując pracy legitymował się papierami szofera skradzionego samochodu. Jak się okazało, aresztowany nazwiskiem Vollenweider zamordował również szofera. W czasie aresztowania Vollenweider zranił ciężko jednego z policjantów.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa. 24. 6. (A) Akcje: Bank Polski 103, Żyrdarów 47 1/4, Węgiel 30 3/4, Starachowice 48 1/4, Lilpop 80, Modrzejów 18. Tenden-

Goebbels cofa się dyskretnie...

Berlin. 24. 6. Min. Goebbels wygłosił wczoraj nowe przemówienie, pełne gwałtownych akcentów. Nawiązując do swego przemówienia na stadionie olimpijskim przed dwoma dniami Goebbels starał się wytłumaczyć, że prasa za-

graniczna nie ściśle oddała jego wywody. Powtarzając wysunięte żądania Goebbels starał się wycofać ze swych poprzednich wynurzeń, koncentrując uwagę na zagadnieniu kolonialnym. Dalej Goebbels poruszył groźbę ewentualnego zatargu zbrojnego i oświadczył dosłownie: „Jeżeli oświadcza mi się, że nasza polityka prowadzi do wojny, wtenczas odpowiadam, że wojna grozi wówczas najmniej, im lepiej na nią się przygotowuje”.

Mowca zastrzegł się w słowach patetycznych przed możliwością wbicia klina między kanclerza i naród. Tu, jak oświadcza urząd niemieckie biuro informacyjne, w sprawozdaniu sporządzonym na użytek prasy krajowej dr Goebbels z zupełną szczerością tłumaczył, dlaczego niektóre zagadnienia wewnętrznej polityki musiały pójść na plan długi wobec palących zagadnień z dziedziny polityki zagranicznej. (Wywodów ministra jednak niemieckie biuro informacyjne nie ujawnia). Minister zakończył swe przemówienie oświadczeniem: „Być może, że przyjdą znowu tygodnie lub miesiące, w których nie będziemy mogli mówić tak często jak dziś. Jeżeli wówczas rozleją się po świecie brudne nawałnice wrogiej propagandy, to życzę sobie, abyście z tej oto dziedziny czerpali siły na wypadek ewentualnego niezupełnego zrozumienia sytuacji. W takiej chwili pomagać sobie musicie zasadą, która dla nas narodowych socjalistów była zawsze wytyczną: „Fuehrer ma zawsze rację i zawsze będzie miał rację”.

Japończycy organizują demonstracje antybrytyjskie w Chinach

Londyn 24. 6. PAT. Jak donoszą z Szanghaju, w szeregu miast Chin północnych znajdujących się w rękach Japończyków władze japońskie oraz elementy sprzyjające Japończykom zorganizowały wczoraj masowe mityngi protestacyjne przeciwko istnieniu koncesji międzynarodowych na Dalekim Wschodzie. Na mityngach powzięto rezolucje wypowiadające żądania zmiany przez W. Brytanię jej „polityki Czang-Kai-Szeka” na rzecz współpracy w

zaprowadzeniu „nowego ładu” na Dalekim Wschodzie. Ulicami Pekinu przeszedł m. in. demonstracyjny pochód, niosący transparenty z napisami antybrytyjskimi.

...lecz w Swatow skapitulowali!

Swatow 24. 6. PAT. Japońskie władze morskie ogłosiły dziś, że okręty brytyjskie mają w dalszym ciągu prawo wolnego wjazdu do portu w Swatow.

Co było przyczyną zatonięcia „Phoenixa”

Paryż 24. 6. (t) Minister marynarki Campinchi złożył dziś na posiedzeniu senackiej komisji dla spraw morskich sprawozdanie z dotychczasowych wyników dochodzeń komisji, mającej na celu ustalenie przyczyn katastrofy łodzi podwodnej „Phoenix”. Prace komisji śledczej nie zostały wprawdzie jeszcze zakończone, komisja doszła jednak do przekonania, że prawdopodobnym powodem zatonięcia łodzi było zderzenie ze skałą podwodną, niewidoczną w mapach morskich. Po-

za tym istnieje możliwość, że katastrofę spowodowało przedostanie się wody do niezamkniętej wyrzutni torpedowej. Minister zaznaczył, że załoga łodzi podwodnej zaopatrzona jest obecnie w aparaty Davisa, ostatnio zaś admiralica amerykańska przekazała marynarce francuskiej plany t. zw. dzwonów morskich. 5 dzwonów ratowniczych będzie niebawem wykonanych, zaś nowe łodzie podwodne zaopatrywane będą w specjalne urządzenia, dostosowane do dzwonów ratowniczych.

Straszna katastrofa w kopalni złota

24 górników zginęło, 20 odniosło ciężkie rany

Johannesburg. 24. 6. (t) W kopalni złota w Ranfontein wydarzyła się tragiczna katastrofa od dawna niebotowana w górnictwie. Wskutek uszkodzenia urządzeń hamulcowych wieży szybowej winda, w której znaj-

dowało się 44 górników, z pełną szybkością opuszczania się, wynoszącą kilkadziesiąt m/sek., uderzyła o dno szybu. 24 górników zginęło, 20 zaś pozostałych odniosło ciężkie rany.

cja nieco mocniejsza.

Papiery procentowe: 3 proc. inwest. I em. 75 — II em. 76.5—77, 4 proc. dolarowa 40, 5-

proc. konwersyjna 65, 4 pół proc. wewn. 60, 4 proc. konsolid. grube odc. 61, drobne odc. 60. Tendencja utrzymana.

ZA KULISAMI SOJUSZU WŁOCH I NIEMIEC

Dotkliwy punkt ambicji

Spotykając we Włoszech na każdym kroku przejawy wyraźnej niechęci, a czasem wręcz nienawiści dla sojuszników z którą, z natury impulsywny Włoch, zdradza się stosunkowo łatwo, zadajemy sobie pytanie: — Co się stało, że się ujawnia dziś uczucia, do nie dawna jednak ukrywane?

Sam kontrast rasowych cech byłby już po niekąd podstawą do pewnych antagonizmów. Przecież między Włochami a Niemcami, oprócz jednakowego ustroju, nie ma i nie może być nic wspólnego. Ale to nie tłumaczy jeszcze tego stanu podrażnienia i podniecenia, zaprawionego złością u obywateli Italii ilekroć rozmowa schodzi na temat sojuszników. Słowo „Tedeschi” wymawia się ze specjalnym naciskiem, tonem pozbawionym życzliwości i cienia sympatii.

Po dłuższej obserwacji i wyciąganiu ludzi na słówka dochodzimy do przekonania, że tą drzazgą, wiecznie jątrzącą, tym dotkliwym punktem ambicji obywatela włoskiego jest nie dawno zawarty i podpisany sojusz wojskowy z Niemcami.

Szantaż

W świetle tych obserwacji noc Mediolan ska nabiera specjalnie intrygującego posmaku i robimy wszystko, co jest w naszej mocy żeby się dowiedzieć z wiarygodnych ust, jaki przebieg miała ta noc i jak się potoczyły wypadki, których wynik społeczeństwo włoskie tak dalece zawiódł i zniechęcił.

Udaje się nam, po szeregu fragmentarycznych zwierzeniach i z urywkowych rozmów, odtworzyć całokształt owej nocy, co nam wyjaśnia bardzo wiele niedomówień i półsłówek wśród których niejednokrotnie przewijało się słowo „szantaż” — Węgry — protektorat — Triest — autostrada...

„Niby nic konkretnego! Jakies dymy, mgiełki, opary, w żadnym jednak razie sojusz nie był zawarty w czystej, przejrzystej atmosferze obopólnej zdecydowanej woli. To też w klimacie sojuszu brak elementu zadowolenia i radości. Przedstawiciele sfer oficjalnych unikają tego tematu i trzeba wyjątkowej okazji, żeby zechcieli przełamać na rzuconą samym sobie pieczęć milczenia.

A naród?

Naród pieni się i żył na wzmiankę o nowym Mediolańskiej. Widać, że sojusz jest ciosem, który głęboko zranił dumę narodową i poczucie swobody w nadawaniu biegu dalszym wypadkom w polityce międzynarodowej. Jest to rodzaj kajdanów, przykuwających Italię do Rzeszy i wiążących losy Włoch z losem Niemiec.

Jeżeli Italia zechce się solidarnie wywiązać z powziętych zobowiązań to w razie wybuchu wojny musi być natychmiast wciągnięta w zawieruchę.

Wykluczone

Jeszcze w drodze do Mediolanu, minister Ciano w rozmowie z dziennikarzami włoskimi twierdził, że wykluczone jest nie tylko pod pisanie, ale nawet dyskutowanie sprawy sojuszu. Rzekomo miało się jedynie omawiać pewne punkty, nie dość jasno sprecyzowanych zagadnień natury wojskowej, bynajmniej nie wiążące, raczej natury ogólnej i nie istotne.

Dziennikarze, którzy po latach pracy mają zazwyczaj jakiś szósty zmysł wyczucia „jeżeli się coś święci”, w danym wypadku nie spodziewali się żadnego „szlagiera”. Spotkania dygnitarzy włoskich z niemieckimi, wizyty, rewizyty, rozmowy i manifestacje „szczerych” obopólnych sympatii stały się już czymś tak częstym, że po prostu spowszechniały i nie budziły żywszego zainteresowania.

Jeszcze po pierwszej rozmowie ministrów spraw zagranicznych Italii i Rzeszy, min. Ciano zarzucony gradem pytań przez oczekujących nań dziennikarzy włoskich i zagranicznych, z dobrą miną twierdził „że nie ma nic nadzwyczajnego”.

Tymczasem zapada noc i dziennikarze dowiadują się, że równocześnie toczą się dwie rozmowy telefoniczne w dwóch przeciwnych kierunkach. Minister von Ribbentrop porozumiewa się z Hitlerem, a min. Ciano z Mussolinim.

Już zlekka zaniepokojeni dziennikarze oczekują niecierpliwie zakończenia obu telefonicznych rozmów, które zazwyczaj trwały dość krótko, tak że czas ich trwania obliczało się na minuty.

Ale mija godzina a przewody telefoniczne Mediolan — Rzym i Mediolan — Berlin są wciąż zajęte.

— W powietrzu poczuło się lekki swąd — jak powiada ktoś z obecnych wówczas w Mediolanie.

Czas leci, a rozmowy się nie kończą, przeciągając się znacznie po nad normę zwykłych porozumień z szefami państw.

Oczekującym czas dłuży się szalenie, zwłaszcza że zdenerwowanie wciąż rośnie. Słowo „sojusz” wymawiane dotychczas szeptem, przebiega z ust do ust. Rodzą się komentarze, krążą plotki i domysły. Puszcza się w ruch cały tajemniczy aparat, którym dysponują wszyscy dziennikarze świata, docierający swymi metodami do najlepiej konspirowanych sensacji.

Druga godzina rozmów telefonicznych dobiega końca. Dla nikogo już nie jest tajemnicą, że dyskutuje się sprawę sojuszu.

— Cóż znaczą słowa min. Ciano że zawarcie sojuszu jest wykluczone? — pada pytanie.

— Bo Włosi go nie chcą, ale Ribbentrop nalega. Podobno tematem rozmowy z Berlinem jest negatywne stanowisko Włoch. V. Ribbentrop poinformował fűhrera, że min. Ciano nie chce gadać o sojuszu, motywując swą odmowę tym, że sojusz nie miał być wcale tematem rozmów i że nie posiada żadnych pełnomocnictw do omawiania go.

— Cóż na to mówi Hitler?

— Zaleca wywarcie najdalej idącego nacisku, włącznie do poruszenia tematów, będących właściwie groźbą pod adresem „przyjaciół”.

Tymczasem min. Ciano przedstawia tęsić wi sytuację jaka się wytworzyła i domaga się dyrektyw. Rozmowa jest ożywiona, pada ją z obu stron słowa ostre nawet. Il Duce nie chce ustąpić ze swego stanowiska. Nie pozwoli nikomu wtrącać się do jego polityki zagranicznej i dyktować mu warunków.

Po 2-ch godzinach przewody telefoniczne

zwalniają się, ale obaj ministrowie są nieuchwytni. Rozmawiają nadal między sobą.

Cisza południowej nocy zawisła nad Mediolanem. Mieszkańcy uspionego miasta nie wiedzą nawet, że właśnie ważą się tu wypadki, mogące zdecydować o losach całego narodu.

Bomba — szantaż

Raptem, jak bomba wybuchła wieść:

— Berlin zażądał bezpośredniego połączenia z Rzymem!

W pałacu Weneckim zadzwieczał dzwonek telefoniczny. Il Duce ujął za słuchawkę. Z pomocą na południe pędzą po drutach słowa krótkie, ważne, brzemienne w skutki.

— W obecnie wytworzonej na świecie sytuacji musimy iść razem, ściśle zespoliwszy nasze siły — mówi Hitler. Nie czas na indywidualne posunięcia. Upieram się przy swoim zdaniu, sojusz wojskowy Italii i Rzeszy jest koniecznością dziejową.

Rozumie Pan „przyjacielu”, że w razie kategorycznej odmowy zmuszony byłbym uciec się do mocnych argumentów. Autostradę do Triestu i dostęp do morza Śródziemnego gotów jestem uważać za nasz „Lebensraum”. Zastanowiłbym się poważnie czy Węgry nie dojrzały do tego żebyśmy rozciągnęli nad nimi protektorat.

— A rozumie Pan chyba, że gdybyśmy się pokłócili to nikt by palcem nie ruszył w obronę Włoch. Twórcą polityki okrażania byłoby to wcale na rękę. Nie przypuszczam żeby taka perspektywa uśmiechała się Panu — drogi „przyjacielu”.

Il Duce odpowiada, że się jeszcze zastanowi. Dla tego ambitnego wodza narodu sam ton rozmowy, nie tylko treść jej jest ciężkim ciosem.

A w Mediolanie dziennikarze zgorączkowanemu już bezsennością i niepewnością czuwają.

— Min. Ciano rozmawia znów z Mussolinim — nadchodzi wieść. — Humor V. Ribbentropa poprawia się podobno.

— O, to nie dobrze!

A wreszcie jeden z dziennikarzy, myszkujący wytrwale spotyka min. Ciano i stawia mu wręcz pytanie:

— Więc sojusz jest zawarty?

— Prawie... — pada odpowiedź ministra spraw zagranicznych Italii.

Prawie — to znaczy tak, w języku dyplomatów. Dziennikarz wchodzi więc do sali, gdzie są zebrani jego koledzy i oznajmia:

— Panowie, mam zupełnie pewną wiadomość, że sojusz wojskowy między Rzeszą a Italią jest faktem dokonany.

— To niemożliwe!

A jednak! W polityce nic nigdy nie jest wykluczone, chociażby cały naród był przeciwny.

Trup Chińczyka w zasiekach drutu kolczastego

Tientsin 24. 6. (A) Liczba policjantów na terenie koncesji angielskiej została znacznie powiększona w celu ochrony przed możliwymi próbami zająć i prowokacji. Ludność, mimo ogłoszenia wiadomości o naładowaniu drutów, okalających koncesję, prądem elektrycznym o wysokim napięciu, przedostaje się przez zasieki z ominięciem posterunków japońskich. Jeden Chińczyk zmarł w zasiekach drutu kolczastego wskutek porażenia prądem. Zwłoki jego nie zostały usunięte i w pobliżu gromadzą się tłumy Chińczyków. Widocznie władze japońskie zostawiły zwłoki umyślnie celem odstraszania usiłujących przekroczyć zasieki. Rewizje przeprowadzane są nadal przez posterunki japońskie w sposób najbardziej drastyczny.

Zwycięstwa wojsk chińskich

Czung King 24. 6. (t) W prowincji Szansi walki trwają w dalszym ciągu. Według wiadomości ze źródeł chińskich, Japończycy wycofują się w kierunku północnym. W zachodniej części prowincji Szansi kolumny japońskie, jak można wnosić z dokonanych posunięć, przygotowują się do zaatakowania Cziangu.

W północnym Honanie, jak donosi Central News, Chińczycy odzyskali liczne ważne pozycje wzdłuż kolei Lunghai.

W Hunanie Chińczycy odebrali Japończykom Laiyang.

— Donoszą z Bratysławy: Rząd postanowił stworzyć sekretariat stanu dla spraw mniejszości niemieckiej. Na czele jego stanie przewodca hitlerowców w Słowacji inż. Karmasin.

Dobrze przygotowanym -- nic grozić nie będzie!

Kurs obrony przeciwlotniczo-gazowej

Gazy bojowe i leczenie skutków ich działania

Dalsze gazy bojowe duszące jak palit, superpalit, chloropikryna dają obraz zatrucia zupełnie analogiczny do zatrucia fosgenem. Jedynie zatrucie chloropikryną daje obraz nieco odmienny, gaz ten bowiem łączy własność gazu duszącego z gazem drażniącym. Oprócz objawów występujących przy fosgenie działa na spojówkę oka wywołując silne łzawienie, które ostrzega danego osobnika o obecności jego w powietrzu.

Jeśli chodzi o drugą z kolei grupę gazów tj. o gazy drażniące, to lakrymatory działają przede wszystkim na spojówkę oka, wywołując silne łzawienie i światłowstręt, a w większym stężeniu kaszel. Sternity natomiast działają w pierwszym rzędzie na drogi oddechowe, wywołując gwałtowny kaszel i kichanie, a w silniejszym stężeniu również silne łzawienie. Obie te podgrupy poważniejszych uszkodzeń nie spowodują; są obliczone jedynie na zmęczenie przeciwnika. Jeśli chodzi o sternity, to wywołują one objawy — wprawdzie niegroźne dla życia — ale ogromnie przykre. Już w 1 do 2 minut po zetknięciu się ze sternitem występują suchosć w gardle, przechodząca w ataki kaszlu, b. silne bóle w okolicy mostka, promieniujące ku ramieniom, silne bóle głowy, szczęki górnej, jamy szczękowej, ból w uszach z powodu obrzęku tuby Eustachiusza i t. d. Opisano nawet samobójstwa z powodu tych niezwykle przykrych dolegliwości. Ponieważ sternity zawierają arsen, mogą wywołać typowe objawy zatrucia tym pierwiastkiem. Wywołują one jednak wymioty w razie zajęcia przez nie przewodu pokarmowego, które są wprawdzie męczące i przykre, ale mechanicznie usuwają sternity a tym samym również trujący arsen.

Najgroźniej jednak przedstawia się sprawa zatrucia trzecią grupą gazów bojowych, środkami żrącymi, parzącymi, wśród których na pierwszym planie wysuwa się „król gazów bojowych” — gaz musztardowy — iperyt. Działanie tej cieczy jest b. różnorodne, działa ona prawie na wszystkie organy ciała ludzkiego, a predykcynym miejscem jest skóra. Iperyty działa b. zdradliwie wskutek długiej inkubacji od chwili zetknięcia ze skórą do pierwszych objawów. Przy działaniu na skórę wywołuje on początkowo typowy obraz oparzenia gorącą wodą lub żrącym kwasem. Przebieg działania iperytu na skórę jest następujący: Na skórze zroszonej iperytem nie występują początkowo żadne objawy, dopiero po upływie 2, 3 do 6 godzin zatruty odczuwa pieczenie i swędzenie, poczem występuje zaczerwienienie — jest to 1) okres rumienia. Po 12 do 24 godz. tworzą się w tych miejscach pęcherze wypełnione mętną cieczą — jest to 2) okres pęcherzy. Te 2 stadia nie odróżniają oparzenia iperytem od zwykłego oparzenia. Dopiero trzecie stadium t. zw. patobiozy różni się zasadniczo od okresu nekrobiozy czyli stanu martwicy tkanek, występującej przy zwyczajnym oparzeniu, tym, że podczas gdy nekrobioza jest stanem nieodwracalnym, to patobioza jest jakgdyby snem letargicznym tkanek, t. zn. że tkanki te zdolne są jeszcze do życia i tylko chwilowo funkcja ich jest w zastoju. Toteż po ustąpieniu tego okresu następuje powrót do normy — z pozosta-wieniem nieznacznej blizny po groźnie wyglądających zniszczeniach. Stadium to dzieli się na okres martwicy i okres ziarninowania. Pierwszy cechuje się pękaniem pęcherzy i odsłanianiem się głębszych warstw, podczas gdy drugi charakteryzuje się silną ziarniną, pokrytą skrzepłym włóknikiem, ciążkami białymi i t. d. Ziarnina niszczy, znów się odradza, tworzy się nowa tkanka ziarninowa, która znów się rozpada, tworzą się nowe błony włóknikowe, te też niszczy — jednym słowem, owrzodzenie to nie ma tendencji do gojenia. Okolice tego miejsca stają się słabszą, uwrażliwioną, tworzą się obrzęki, ropnie, czyracość. W końcu zejściem jest nieproporcjonalnie drobna blizna.

Iperyty, działając na błony śluzowe dróg oddechowych, wywołuje martwicę nabłonka i tkanek pod nim leżących, oraz objawy zapalenia włóknikowego i krwotocznego; przy tym czas inkubacji jest tu znacznie mniejszy z powodu innego charakteru budowy błony śluzowej. Wynikiem tegoż działania jest niemożność polykania, pieczenie i bóle gardła, równocześnie tworzą się pęcherze, a błona śluzowa tchawicy i krtani obrzęka, pokrywając się nalotem włóknikowym — błonami zapalnymi — przylegającymi silnie do przekrwionego podłoża. Stan ten trwa 10 do 12 dni aż do czasu rozpuszczania się i odrywania błon. W młazszu płucnym powstaje przekrwienie, rozedma i ogniskowe zapalenie płuc z martwicą ścian pęcherzyków. Do płuc jednak iperyt rzadko dochodzi, gdyż zatrzymuje się w drogach oddechowych w miejscach ich fizjologicznych zwężeń, jak nos, gardło, głośnia i t. d. Charakterystycznym jest że — podobnie jak przy działaniu na skórę — nie wywołuje zupełnie odruchów obronnych, a objawy podrażnienia występują dopiero w okresie reakcji zapalnych. Śmierć następuje zazwyczaj na skutek ogólnego zakażenia, lub innych komplikacji ze strony płuc jak ropień lub zgorzel płuc.

Działanie na oczy występuje mniej więcej po 2 — 3 godz. i objawia się początkowo uczuciem ciała obcego pod powiekami, które zaczynają jak gdyby ciążyć, przy czym występuje silne łzawienie i światłowstręt. Niebawem objawy zapalne nasilają się, występuje silny obrzęk powiek, utrudniający ich rozwarcie, a spod worka spojówkowego zaczyna się sączyć ciecz surowicza - ropno - krwawa. Mimo tak ciężkiego obrazu prognoza jest dobra, z wyjątkiem tych wypadków, przy których bryzgi samej cieczy iperytowej działają na rogówkę lub twardówkę oka, wywołując ropne zapalenie gałki ocznej, prowadząc zazwyczaj do ślepoty.

Oprócz ostrych zmian mogą przy zatruciu iperytem wystąpić zmiany chroniczne jak zwyrodnienie narządów mięsnych — wątroby i nerek.

Działanie luizytu

Jest identyczne z działaniem iperytu, różni się tylko tym, że — jak wspominałem — szybciej przebiega, działa łagodniej na skórę i inne narządy.

Do 4-tej grupy gazów bojowych należą gazy trujące w ścisłym tego słowa znaczeniu. Tu za-

liczamy

tlenek węgla i cjanowodór.

Tlenek węgla nie jest trucizną tkankową. Mechanizm jego działania jest tego rodzaju, że uniemożliwia przeprowadzenie tlenu z płuc za pośrednictwem barwika krwi, hemoglobiny, do tkanek. Tlenek węgla ma bowiem 200 razy większe powinowactwo do hemoglobiny, jak tlen, wskutek czego wetchnięty do płuc, łączy się z nią chciwie, nie dopuszczając tlenu i zmieniając na tlenowęglową hemoglobinę o charakterystycznym widmie spektroskopowym. Zatrucie przebiega powoli, a pierwsze objawy jak bóle głowy, szum w uszach, nie są dla zatrutego niespodzianką i odnosi je zazwyczaj do jakiejś innej przyczyny. Zespół objawów zatrucia tlenkiem węgla jest b. różnorodny tak, że rozpoznanie stawia lekarz bardzo często na podstawie objawów pobocznych np. wchodzi do pokoju, w którym czuje gaśniętą i t. d. Następnym zatrucia tlenkiem węgla są zmiany w centralnym systemie nerwowym, jak ogniska rozmiękczynowe lub zatory krwotoczne w mózgu. Po przyścisłu do przytomności występuje utrata pamięci przebytego wypadku, często utrata mowy, a nawet ataki szaleń. Zatrucie tlenkiem węgla zdarza się bardzo często w życiu codziennym, ma wobec tego pierwszorzędne znaczenie nie tylko w czasach wojennych, ale również i w czasie pokoju.

Drugim gazem trującym mającym również ważne znaczenie w czasach pokojowych jest

cjanowodór.

Mechanizm jego działania polega na tym, że poraża cytochrom komórkowy, czyli — innymi słowy — poraża zaczyny utleniające tkanki. Zatrucie przebiega piorunująco. Zaraz po kilku wdechach, jeśli jest silne stężenie gazu w powietrzu, zatruty pada bez życia. Przy mniejszych stężeniach występuje utrata przytomności, żywo czerwone zabarwienie warg i skóry, drgawki kloniczne - toniczne i po kilku godzinach albo zejście śmiertelne, albo powrót do zdrowia — bez wywoływania powikłań. W czasach pokojowych używa się go do tępienia robactwa w mieszkaniach i magazynach.

Jak już wspominałem na wstępie, skuteczną obrona może niebezpieczeństwo gazów bojowych znacznie osłabić.

O tym w następnym artykule.

LEKARZ WILHELM STAMBERGER.

EMERYK ERI-HALASZ

A - R - T - Y - S - T - A

Atelier wypełnione było wonią róż. W przyległym pokoju rozpylił malarz delikatną woń fiołków.

Na godzinę 5-tą oczekiwał wizyty ozarującej pani Heleny.

Jeszcze raz rozejrzał się po atelier i potrząsnął głową z zadowoleniem. Udało mu się wszystko ustawić tutaj jak najpiękniej. Swoje słabsze obrazy usunął w mrok kątów, lepsze, zawiesił na pierwszym planie, gdzie odpowiednim oświetleniu zyskały na wyrazie. A na środku pracowni stało na sztalugach jego ostatnie dzieło, obraz, który mu się udał najlepiej: „Las o zmierzchu jesiennym”.

Dawno już temu artysta przeczytał jakiś wiersz, który zaczynał się od słów:

„Zwarzony liść srebrzystych brzoś
mieni się w słońca ostatnich promieniach...”

Te dwa wiersze utkwiły głęboko w jego pamięci, postanowił odmalować ich treść: obraz obumierającego lasu w poździe zachodzącego słońca. I dzisiaj po ukończeniu obrazu stwierdził ku najwyższemu zadowoleniu, że mu się udało wszystko, co w życiu ludzkim przemija, przedsta-

wić w powolnym konaniu i wędnięciu liści, podczas gdy czerwone promienie zachodzącego słońca wyrażały poddanie się Bogu i pogodzenie się ze śmiercią.

Cc też Helena powie na ten obraz — zadawał sam sobie pytanie. — Ona będzie pierwszą, która go zobaczy.

Malarz przywiązywał do tego faktu symboliczne znaczenie:

„Wrz z tą nową miłością zaczyna się nowy od-cinek mojego życia, a także oznacza to zwrot w mojej sztuce”.

Oczyrna duszy widział złoto-blond Helly, która miała go dziś po raz pierwszy odwiedzić, aby obejrzeć jego obrazy. Gdyż taki był pretekst dla jej wizyty. Malarz wiedział dobrze, że to — żeby Helena nie wiem jak bardzo interesowała się jego pracami — było tylko pretekstem.

— Dziękuję pani, że była łaskawa przyjść — powiedział artysta wzruszony i delikatnie ucałował rękę młodej pani.

Helena z wesołym uśmiechem rozejrzała się po pokoju.

— Jak przyjemnie jest tutaj u pana, jak cza-

GDY SZTABY PRACUJĄ...

Sztaby Anglii i Francji

Od kilku tygodni trwają zapoczątkowane w kwietniu wspólne konferencje i uzgadniające prace sztabów francuskiego i angielskiego. O powtarzających się przyjazdach wyższych przed stawicieli wojskowości, francuskich do Anglii i odwrotnie angielskich do Francji, donoszą nam ciągle dzienniki.

Konferencje te zataczają rzec można coraz szersze koło. Publiczność interesuje się nimi bardzo żywo, gdyż rozumie, iż od decyzji tam wspólnie powziętych, zależeć będą nie tylko szanse definitywnego zwycięstwa, gdy rozpęta się burza wojenna, ale też i czas, w którym będzie ono osiągnięte.

Zdają też sobie wszyscy dokładnie sprawę i z tego, iż w przyszłej wojnie nie tylko wojskowi, ale cała ludność będzie musiała brać w niej udział, ponosząc prawie że w równej mierze trudy i niebezpieczeństwa. Należy więc może poświęcić tym obradom i pracom kilka krótkich objaśniających uwag.

„Ostrzeżenia” Lloyd George’a

Przed dwoma laty te słowa — konferencje sztabowe — były powodem lęku dla wielu. Gdy pierwsze takie obrady porozumiewawcze rozpoczęto zaraz po zajęciu przez Hitlera Nadrenii, spowodowały one natychmiast wrzawę ogólną w całej prasie. Uważano je za groźbę dla pokoju. Lloyd George wręcz oświadczył wówczas w Izbie Gmin, iż jego zdaniem, rozmowy sztabowe spowodowały wojnę lat 1914—1918.

Powiedział on wtedy, że dyskusje i narady sztabu angielskiego, francuskiego i rosyjskiego z jednej strony, a niemieckiego i austro-węgierskiego z drugiej, tak zaangażowały wzajemne zainteresowanie państwa, że gdy kryzys począł grozić katastrofą, dyplomaci i politycy byli już bezsilni, by jej zapobiec.

Temu twierdzeniu naturalnie natychmiast zaprzeczono, jednak konsultacje sztabowe anglo - francuskie w 1936 r. odbywały się pod ścisłą kontrolą i wskazówkami gabinetów ministerialnych.

Szansa utrzymania pokoju

Dzisiaj natomiast wiemy, iż rozmowy sztabowe wyczerpujące i prowadzone bez zastrzeżeń, zamiast być groźbą wojny, są przeciwnie może ostatnią szansą utrzymania pokoju i najefektywniejszym środkiem przeciwdziałania możliwej agresji w samym jej zarodku.

Dawniej rozmowy sztabowe były raczej czymś w rodzaju gry wojennej, w której partnerzy obracający sobie jakiegoś hipoteczny przeciwnika kreślili hipotetyczne plany przeciwdziałania przy czym obie strony unikały pełnej szczerości i nie życzyły sobie nawet odsłania-

nia wzajemnie wszystkich swych możliwości i braków.

W odbywających się dzisiaj obradach partnerzy już wiedzą, kim jest ów X i kogo zaliczyć mogą do swych przyjaciół. Nie mają żadnego rozsądnego powodu ukrywać cokolwiek przed sobą, przeciwnie, widzą wszystkie korzyści w zupełnej szczerości, połączeniu wszystkich posiadanych zasobów i wzajemnym uzupełnianiu istniejących braków.

Co też jest w ogólnych zarysach tematem zasadniczych rozważań podczas takich konferencji?

X uderzyć ma na Francję

Jako przykład wyobraźmy sobie, iż ustalonym zostaje, że X uderzyć ma na Francję. Wodźowie zaprzyjaźnionych armij w pierwszym rzędzie porównują wspólnie dane zebrane przez ich wywiady o zdolnościach mobilizacyjnych i komunikacyjnych przeciwnika, przy czym następuje wymiana poglądów co do punktów więcej zagrożonych.

Później każda ze stron wyjawia jakie siły i wiele materiału wojennego możnaby w określonym czasie w danych punktach zgromadzić i jakim dowódcom powierzona ma być odpowiedzialność za różne sektory obronne. Rozpatrywane jest również poważne zagadnienie wspólnego czy też oddzielnego naczelnego dowództwa.

Po uzgodnieniu tych szerszych podstawowych zasad fachowi przedstawiciele zaprzyjaźnionych sztabów przystępują wspólnie do opracowania szczegółów.

Przygotowania

Francuskie Szefostwo Operacyjne będzie chciało wiedzieć, jak szybko mogą być zmobilizowane odpowiednie siły w Anglii, w jakiej ilości i gdzie należy je oczekiwać. Natomiast dowództwo angielskie będzie starało się wyjaśnić dokładnie kwestię ułatwień komunikacyjnych, kolejowych i drogowych, oraz możliwości kwaterunkowe i prowiantowe.

Ponieważ wojska angielskie walczyłyby na kontynencie, więc drobiazgowo przedyskuto-

wane być muszą sprawy dotyczące transportów morskich, ilości przeznaczonych na ten cel okrętów, tak aby przysposobienia portowe mogły być należycie omówione i przygotowane.

Aby uniknąć trudności

Kwatermistrzowie sztabowi wojsk sojuszniczych radzić muszą dalej nad tak ważnymi kwestiami jak wikt, napoje, umundurowanie, rozmiary zapotrzebowania w tym względzie i sprecyzowanie wzajemnego przydziału tych dostaw.

Dowództwo artylerii określa ilość i rodzaje dział, które będą oddane do użytku dyskutuje nad tym, jak i gdzie mają być użyte, omawiając równocześnie sprawę składów amunicji i parków artyleryjskich. I tak podobnie dalej we wszystkich różnorodnych odłamach organizacji wojskowych.

Dowództwa marynarki i sił lotniczych prowadzą oddzielne konferencje sztabowe, koordynując i uzgadniając swoje plany pod ogólnym zwierzchnim kierownictwem.

Tym, którzy przypuszczaliby, iż te wszystkie konsultacje, szczegółowe informacje i plany kooperacyjne są może zbyt techniczne, można przypomnieć, że braki właśnie w tym względzie omal że nie stały się powodem przegranej przez aliantów ostatniej wielkiej wojny na samym jej początku.

Pouczeni są też oni w tym względzie przeżytym wspólnie doświadczeniem. Pamiętają, że z powodu braków całej masy niedozwolonych informacji i niedokładnego opracowania wspólnych kooperacji, przeżyć musieli bardzo ciężkie chwile. Mając do czynienia z wybitnie zorganizowanym i przygotowanym wrogiem, sami zmuszeni byli na przedce stawiać czoło różnym nieprzewidzianym komplikacjom i trudnościom w miarę ich narastania.

O dobrą organizację

Zazdrość i brak zaufania maciły niestety początkowo czynności angielskiego i francuskiego dowództwa, a brak amunicji i dokładnie opracowanych planów, były powodem nadmiernej go przedłużenia się wojny i wielkich strat w ludziach i pieniądzach.

Dla tych powodów definitywne zwycięstwo osiągnięte zostało dużym kosztem dzisiaj powinno być szybsze i łatwiejsze.

Te dzisiejsze konferencje przedstawicieli wojskowości obu krajów nie są już jakąś grą wojenną, nie powinny też wzbudzać obaw wewnętrznych, lub podejrzeń zagranicą.

Mówią one tylko wyraźnie, iż nie mogą powtórzyć się już więcej ważniejsze błędy ostatniej wojny i że o ile sojusznicy zmuszeni będą znowu do akcji zbrojnej, to mieć w niej chcą tyle powodzenia i szczęścia, na jakie sobie dobrą organizacją i przygotowaniem zasłużyli.

C Z Y T E L N I K U!

Jesteś świadkiem ciekawego wydarzenia — podziel się z Redakcją. Telefon 136-89.

rująco. Jeszcze nigdy nie byłem w atelier malar- skim.

Z zaciekawieniem obejrzała wysoki pokój, jego dach i wielkie okna, a potem przeszła dopiero wzrokiem na obrazy.

— Jaka czarująca jest ta idylla — zaczęła od nowa — pokazując na któreś z płócien. Podeszła bliżej i poczęła oglądać obrazy po kolei. Przy tym lub owym wypowiadała jakąś drobną, mało znaczącą uwagę, lub grzeczny zdawkowy komplement.

Malarz słuchał jej uszczęśliwiony. Ze specjalnym wzruszeniem jednak myślał o swoim najnowszym dziele. Co też ona o nim powie. I z uroczystą miną podprowadził ją i objaśnił:

— To jest moja najnowsza praca: „Las o zmierzchu jesiennym”.

Z napięciem śledził wyraz twarzy Heleny.

Pani objęła obraz pobieżnym spojrzeniem.

— Wcale miły — powiedziała lekko. I już zwróciła się do jakiegoś innego obrazu, do portretu kobiety. Serce zaczęło artystce bić boleśnie.

— Co — zapytywał siebie w duchu — to ma być wszystko?

Oczekiwał czegoś zupełnie innego. Kiedyś czytał o malarzu, który pokazywał jakieś pani swoje najnowsze dzieło, a ta z przejęcia, nie wypowiedziawszy ani słowa, wybuchnęła szlochem. Spodziewał się czegoś podobnego. A jeśli nie też, to przynajmniej jakiejs szczególnej oznaki zrozumienia czy to w słowach, czy to w geście, lub

wreszcie w jednym, jedynym spojrzeniu. Ale Helena nie miała dla jego obrazu innego określenia, jak tylko „wcale miły”.

Artysta zrobił ostatni jeszcze wysiłek.

— Obraz przedstawia wędrownie, obumieranie natury, która...

Pani wcale go nie słuchała. Właśnie w kącie atelier dostrzegła portret jakiejś znajomej aktorki.

— Ten obraz jest wspaniały — zawołała z zachwytem. Doskonały! Zdaje się, że przemówi lada chwila.

Malarz bez słów słuchał jej wykrzykników. Tyle tylko, że pochlebstwa go teraz irytowały. Komplementy działały mu na nerwy.

Skoro Helena skończyła już oglądanie obrazów, podeszła do malarza i powiedziała do niego poruszona:

— Tego kwadransa spędzonego na oglądaniu pańskich obrazów nigdy nie zapomnę. Dziękuję panu serdecznie.

— Nie ma pani za co dziękować — odpowiedział obojętnie. — Moje atelier stoi otworem dla każdego.

Pani wyczuła chłód w jego słowach, ale nie wiedziała, co to ma oznaczać. Przez chwilę milczała w zakłopotaniu, a potem powiedziała, przybierając czarujący wyraz twarzy:

— Pan mnie nawet nie prosi, abym usiadła?

— Proszę — odpowiedział malarz z lodowatą dwornością.

Helena usiadła na łapczanie

— Czy nie usiadzie pan przy mnie? — zapytała.

— Dziękuję, nie jestem zmęczony — odpowiedział chłodno.

Młoda pani nie mogła pojąć, co zaszło. Kiedy na długie nalegania malarza wczoraj zdecydowała się wreszcie przyjść tutaj, ze szczęścia prawie odchodziła od przytomności. A teraz, kiedy rzeczywiście tutaj przyszła, traktuje ją tak zimno. Zdobyła się na ostatnią próbę.

— Nieprawdaz, pan tutaj także mieszka? Czy mogłabym obejrzeć pański pokój?

— Tak, moje mieszkanie istotnie przylega do atelier — odpowiedział artysta niechętnie. — Niestety nie mogę go pani pokazać, ponieważ chwilowo panuje tam wielki nieporządek.

Helena pobałda. Czekala jeszcze parę chwil, a ponieważ malarz nie wypowiedział ani słowa, podniosła się do wyjścia.

— Zatem już pójdę — rzekła.

Nie starał się jej żadnym słowem zatrzymać.

* * *

— Co za niewychowany człowiek — powiedziała Helena na schodach do siebie, pełna gniewu.

Artysta westchnął głęboko:

— Niepojęte stworzenie.

Potem zbliżył się do swojego „Lasu” i obserwował malowidło długo i z nabożeństwem.

CZY WYBUCHNIE WOJNA O GDAŃSK?

Rzeczywistość Gdańska
w czerwcu 1939

„Polityka“ ogłasza obszerny reportaż poświęcony obecnej sytuacji w Gdańsku. Poniżej przytaczamy najważniejsze wyimki tego reportażu.

Prof. Burckhardt Foerster
i min. Chodacki

Trzy są w Gdańsku główne dramaty personae: Wysoki Komisarz Ligi Narodów, Komisarz Generalny Rzeczypospolitej, oraz Gauleiter gdańskich hitlerowców. W ręku tych trzech osób koncentrują się ośrodki dyspozycji politycznej na terenie Wolnego Miasta. To też oczy Europy kierują się w tej chwili na te trzy decydujące w Wolnym Mieście postacie z niepokojnym pytaniem: czy mogą one ręczyć, że do przypadkowego w każdym razie wybuchu nie dopuszczą?

Wysoki Komisarz Ligi Narodów Ekscelencja Profesor Dr Burckhardt jest rasowym przedstawiicielem zachodniej arystokracji pieniądza i intelektu tej kosmopolitycznej arystokracji typu Rohanów, Colonnów, Cudenkowe - Calergkich. Pochodzi ze starej rodziny szwajcarskiej, jednej z najznakomitszych w Bazylei. Władza niemieckim językiem jak Niemiec a francuskim jak Francuz. Fizycznie przypomina trochę Aleksandra Skrzyńskiego, trochę Janusza Radziwiłła, co jest chyba wystarczającym podkreśleniem jego zewnętrznych walorów. Za młodu był dyplomata, m. in. odbywał stage we Wiedniu, (z tych też czasów datują się jego stosunki przyjaźni z polską rodziną Lanckorońskich, hrabiego Antoniego L. odwieść też parę lat temu w jego podolskiej rezydencji). Po tym Ekscelencja pędził miły żywot kulturalnego ziemianina ale niedługo, — gdyż z kolei poświęcił się studiom historycznym, wynikiem których była epokowa praca o kardynale Richelieu, za którą otrzymał katedrę. Zonaty jest prof. Burckhardt z hrabianką Reynolds, córką głośnego pisarza, zwanego szwajcarskim Maurrasem, autora m. in. utworu pt. „Prière à une vierge noire“ napisanego w r. 1920 pod wrażeniem pobytu w Częstochowie. Wraz z małżonką zamieszkuje dawną siedzibę pruskiej Komendy korpusu, tonący w bżach pałacyk przy Dominikswall.

Antytezą tego kulturalnego Europejczyka — jest Gauleiter narodowych socjalistów W. M. Gdańska p. Forster. Tajemniczym koligacjom o których w Gdańsku szepcze się na ucho — zawdzięcza właśnie, że w 28 roku życia został mianowany szefem partii w Gdańsku. Temu człowiekowi bez śladu kultury i wykształcenia podporządkowano prezydenta Senatu — starego gdańskiego patrycjusza Rauschninga, i to był właśnie istotny powód wyjazdu tegoż za granice Rzeszy. Obecny prezydent Senatu, p. Greiser, defiluje już w dniu świąt partyjnych w karnej czwórce przed młodocianym Gauleiterem. On sam też jest zresztą klasycznym przedstawicielem elity współczesnych Niemiec: przed „rewolucją“ obecny prezydent Senatu, Wolnego Miasta pełnił w porcie gdańskim romantyczne funkcje gondoliera: obwoził motorówką zwiedzające port wycieczki.

Wreszcie Komisarz Generalny R. P. z tytułem ministra pełnomocnego p. Chodacki jest też człowiekiem o wyraźnie zarysowanej sylwetce życiowej. Pochodzi z rodziny inteligentkiej, w której tradycje szlacheckie są zwykle gwarancją wysokiego patriotyzmu. W roku 1915 jako 16-letni chłopak zaciąga się do legionów. Za odmowę złożenia przysięgi idzie do obozu koncentracyjnego.

Po kampanii 1920 roku zostaje przydzielony do II oddziału Sztabu. W r. 1927 jako 28-letni kapitan zostaje mianowany attaché militaire w Finlandii. Po tym przechodzi do M. S. Z. i po paru latach otrzymuje nominację na charge d'affaires w Pradze. Ta nominacja w okresie poprzedzającym kryzys czeski oraz późniejsza do Gdańska pozwalają przypusz-

czać, że min. Chodacki należy do najbardziej zaufanych współpracowników ministra Becka. Minister Beck zalicza go ponoć do tych swych współpracowników, „którzy umieją powie. dzieć: nie!“

Prawda o Gdańsku

1) Nie uważam za słuszne, tych głosów prasy polskiej, które twierdziły, że na przestrzeni ostatnich lat polski stan posiadania w Gdańsku się skurczył. Gdy nawet nie było jednolitych rządów hitlerowskich — ludność niemiecka Gdańska i senat były na zewnątrz zdecydowanie antypolskie a sympatie spokojnej ludności posiadamy do dzisiaj. Z naszych traktatowych uprawnień nie straciliśmy tu nic. Dopuszciliśmy najwyżej do zniszczenia polskich zabytków historycznych. Za to gospodarczo żywioł polski na terenie Gdańska silnie bardzo zyskał.

2) Nie wydaje mi się, by Rzesza Niemiecka obecnie t. zn. w najbliższym w każdym razie zamierzała doprowadzić do wybuchu w Gdańsku. Zaobserwować można obecnie wycofywanie się hitlerowców gdańskich z bojowej postawy Hitlera w marcu i kwietniu. Niedawno na publicznym zebraniu partyjnym kobiet oświadczył prelegent, że Hitler dlatego nie zajmuje Gdańska, ponieważ Wolne Miasto posiada wolne dostawy zagranicznych surowców — co jest wymownym epizodem zobrazowania cofania się Hitlera na odcinku gdańskim.

Rzesza natomiast będzie organizować szereg tych czy innych patriotycznych manifestacji. Z jednej strony w celu honorowania choć bodaj w ten sposób oświadczenia Hitlera, że przyłączy Gdańsk do Rzeszy, z drugiej może świadomie, a więc w celu denerwowania i moralnego osłabienia opinii europejskiej i polskiej utrzymywać ten stały stan wrzenia w Gdańsku.

3) Prasa polska powinna zdać sobie sprawę z tego stanu rzeczy i nie lać wody na młyn hitlerowskiej roboty, t. zn. przestać wreszcie pisać o każdym najmniejszym incydencie w Gdańsku na pierwszych stronach dzienników w formie, jakgdyby wojna o Gdańsk miała nastąpić w ciągu najbliższych pięciu godzin, co jest kłamstwem, a przyczynia nam wiele szkód m. in. osłabiając tętno życia gospodarczego W. Miasta.

Sprawę Gdańska musimy traktować poważnie i w właściwej perspektywie.

Oczywiście my Gdańska nie oddamy, ale nie dlatego, że prasa pisze sensacyjne artykuły, tylko dlatego, że na Pomorzu mamy potężną armię, rwącą się do maszerowania na Malborg, Elbląg i Królewiec.

— W Grazu rozpoczął się wczoraj proces byłego prezydenta kolei austriackich dr Franciszka Strafelli, oskarżonego o nadużycia pieniężne na szkodę tramwajów miejskich w Grazu. Akt oskarżenia zarzuca Strafellemu użycie tych pieniędzy na cele polityczne.

PROSZĘ POSŁUCHAĆ WYROKU!

DUSZA LUDZKA
W POCIĄGU

Ignacy N. kupiec w dziale galanterii zaopatrujący się w mieście wojewódzkim w zapas modnych krawatek letnich, wioził kilka pudeł z tym towarem do miasteczka C. Nigdzie tak jaskrawo nie występuje egoizm i zachłanność ludzka, jak w czasie podróży kolejami. Dlaczego jeden pasażer ma zajmować całą ławkę, a drugi zmuszony jest stać w wąskim korytarzu, dlaczego jedni goście zamykają się w przedziałach przed najściem „niepożądanych“ towarzyszy wojażu, dlaczego niektórzy podróżni tak bardzo są wrażliwi na to, aby — broń Boże — na ich walizkach nie złożył ktoś inny swój koszyk lub pakunek, — to wyjaśnić mógłby głęboki znawca duszy ludzkiej, która widać pragnie w swoim ręku (dusza, która ma rękę... — proszę wybaczyć to wykojenie) — gromadzić beużyteczną nawet dla niej „przestrzeń życiową“!

Ignacy N. chciał tedy — zmęczony z gonitywy, po spalonym trotuarze miejskim, spocony z dźwiękania ciężarów, — położyć swoje jedwabne i półjedwabne krawatki, miękko spoczywające w kartonowych pudełkach, na solidnej, dobrze okutej walizce innego pasażera. Ten obruszył się gwałtownie, reklamując donośnie swoje prawo do założenia miejsca nad siedzeniem własnym bagażem, z wyłączeniem czyjegokolwiek obcego. Ignacy N. powołał się na przepisy, które każdemu pasażerowi przyznają prawo do wprowadzenia do przedziału pewnej ilości pakunków, fertyczny pasażer — łysawy blondyn z brzuskiem, na którym dyndał złoty łańcuch z brelokiem — upierał się przy swoim zdaniu. Od słów do słów — od zniewagi słownej przyszło do rękoczynów, w czasie których nasz kupiec otrzymał kilka sińców na twarzy i guz „wielkości pięcioczołówki“ na głowie — jak opiewało świadectwo lekarskie, sporządzone przez lekarza kolejowego na stacji dojazdowej.

— Proszę wylegitimować tego pana, który mnie obraził, a w dodatku jeszcze zbił — zażądał pokrzywdzony od konduktora.

Konduktor odmówił jednak spełnienia tej czynności, powołując się na swoją instrukcję, przy czym odesłał posiniaczzonego pasażera do — policji. Skąd jednak włączyć policję w pociąg — o tym nie pomyślał.

Ignacy N. zaskarżył przedsiębiorstwo kolei o odszkodowanie za leczenie i nawiązkę za ból. Pełnomocnik kolei — fungujący z ramienia Prokuratorii Generalnej — podniósł zarzut, że kolej odpowiada tylko za wypadki ruchu. Adwokat skarżącego wywodził natomiast, że kolej odpowiada za winę swojego podwładnego, który — zaniedbawszy wylegitimowania awanturniczego pasażera — uniemożliwił pokrzywdzonemu poszukiwanie szkody u właściwego winowajcy. — Sąd przechylił się do tej argumentacji i zasądził koleje na zapłatężądanego odszkodowania...

QUID IURIS?

Mord seksualny

Miedzy Gorzycami a Otwinowem pow. dąbrowskiego znaleziono zamordowaną 16-letnią pastuszkę Bronisławę Jaworską. Przeprowadzone dochodzenia policyjne, jako sprawcę morderstwa wykryły nazajutrz po morderstwie 17-letniego Władysława Stępniewskiego, robotnika z Dąbrowki Gorzeckiej, upośledzonego umysłowo, który dokonał morderstwa na tle seksualnym. Aresztowany przyznał się do zbrodni, szczegółowo opisując jej przebieg.

Czytajcie wydanie wieczorne

„NOWEGO DZIENNIKA“

najświeższe wiadomości z kraju i zagranicą,
żywa, zajmująca treść,
ciekawe reportaże z całego świata,
codziennie nowela, humor, sport, kursy giełdowe,
ulubiona lektura na popołudnie i wieczór,
konieczne uzupełnienie wydania porannego

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KIOSKACH I AGENCJACH!
Cena w abonamencie dla prenumeratorów porannego wydania
2 ZŁOTE MIESIECZNIE Z DOSTAWĄ DO DOMU.

Tabela loterii

(NIEURZĘDOWA) z dnia 23 czerwca

I i II ciagnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Główna wygrana 100.000 zł padła na nr. 43032.
50.000 zł na nr. 54287.
5.000 zł na nr-y: 3584 95184 163729.
3.000 zł na nr-y: 43116 90297 95478.
1.000 zł na nr-y: 42909 89895 148121.

Wygrane po zł 500

508 2302 3377 4295 937 5088 6127 7100 176
10039 648 12488 17201 801
20373 814 22797 852 23231 24081 27314
424 510 28421
30351 32767 33829 35271
42587 44281 46027 47204 478 618 48056
541 55997 56575 58266 543 61188 63434
606 64194 65803 66508 68329 798 801 69
69462 932 71846 82 944 96 72083 73143 332
75557 80
79154 81278 83278 84:59 85245 585 781
87749 91126 94879 95045 96353 827 98872
99712 100977 102972 105348 512 107935
111028
114584 947 115975 116046 991 118261
383 887 119560 730 862 123518 124717
126445 833 129581 132279 543 757 136291
139108 140599 141326 142128 718 145190
761 146969 148713 149012 881 150899
152241 157406 160339 163381

Wygrane po zł 62,50

83 129 220 311 26 31 435 559 60 684 821
979 1062 281 722 979 2045 77 216 89 400
24 61 597 3376 525 619 806 903 70 73
86 4398 538 40 619 60 750 5505 85 835
6117 24 214 76 626 714 72 7376 426 27 42
616 942 8066 76 365 435 50 525 611 13
733 9260 62 80 753 71 815 989
10566 622 65 784 886 11350 67 454 68
568 744 12229 46 328 561 641 766 850 13223
334 59 538 917 14051 58 353 501 19 22
698 15119 503 712 43 16280 17053 148
299 609 94 748 905 28 18049 70 217 363
806 17 942 19027 414 649 896
20002 29 139 637 976 21000 135 243 531
606 951 22063 496 725 828 23050 192 278
648 772 964 24126 39 205 365 441 509 792
949 25414 872 908 91 26271 334 507 27831
920 28022 431 603 30 742 835 29038 206
54 305 23 49 96 948
30151 288 321 36 434 87 578 656 871
31024 64 479 511 732 972 32206 47 456
532 64 33151 61 282 384 624 64 718 815
78 34060 436 714 827 970 35187 303 557
74 615 36026 249 344 65 470 672 743 37020
59 103 373 404 572 903
35029 59 222 440 611 51 734 36 39302
987
40025 318 408 71 684 885 41416 55 78
706 93 42216 332 89 471 539 62 748 82
43440 776 957 44076 119 651 64 45021 77
91 534 783 893 932 46002 247 407 86 93
860 712 839 946 62 47042 655 864 907 63
54 48140 60 833 908 49 49173 89 329 458
94 991
50262 371 626 51031 316 743 895 52089
209 811 92 53156 360 68 405 49 98 523 87
741 54095 281 332 483 539 769 93 55223

III ciagnienie

Wygrane po zł 500

102 1007 6866 9943 13771 14463 17286
401 18043 27443 28542 31843 33802 62 949
34639 801 39828 40979 41539 44687 890
50978 54351 919 55103 59430 61459 63542
64640 65721 921 66364 67839 69596 73567
79866 80754 82140 89377 91194 92502 94277
96368 440 97183 101007 104775 107205
110712 806 954 113925 115528 68 133188
764 134146 137975 140479 142452 143014
890 144281 495 148552 778 157428 159797

Wygrane po zł 62,50

103 262 1240 4272 3275 386 943 4621 791
883 927 5409 721 6018 306 747 7599 714
38 68 8103 48 398 846
10066 146 83 379 738 11091 327 579
783 12239 429 13805 845 14289 591 677
15041 16073 132 62 356 932 17043 524 794
33 879 18212 46 547 19180 85 468 789
956
20589 96 643 79 944 21307 92 550 812
930 22037 74 78 215 60 461 775 23181 368
703 24706 25161 26772 957 27053 242 417
882 28036 608 885 29994
31221 72 892 32786 33591 34098 272 376
573 35338 36979 37146 302 24 71 544 634
38489 39032 347
40044 448 562 862 41361 514 42489 816
30 43016 325 527 4030 516 31 644 45118
31 6 71 35 57 743 46234 70 315 82 403 72
871 91 47111 14 96 211 453 535 632 48311
930 49193 270 728 939
50255 817 92 51172 218 645 703 841 87
52439 54 697 858 53537 765 868 969 54108
26 277 437 856 70 55400 56814 57006 84
918 58217 59234 436
80014 374 604 61140 62280 417 64100
614 833 65465 864 84 66308 458 730 838
955 67184 213 68658 83 69119 428 756
70271 71248 370 521 742 72858 73231
383 74351 75395 785 76169 227 47 655 894
71777 882 777 25 78161 79481
80343 50 462 81175 672 734 67 835
82056 470 78 83006 346 427 84041 347 79
790 842 85310 773 86654 746 87468 88062
395 947 89211
91439 816 902 92486 617 93621 758 910
23 94011 112 329 446 72 95615 31 787 96069
314 419 704 846 97478 502 99926
100754 101555 703 102292 778 986 103436
622 922 104209 347 64 701 886 904 75
105621 106083 586 925 107126 934 108031
452 757 109322 840
110913 27 111231 308 112521 42 761 88
99 983 113834 115224 669 817 991 116500
658 117091 558 118727 72 119674 797 976
120143 595 723 97 122196 485 504 742
75 123390 455 124252 449 125334 875
126733 870 127430 129194 867
130777 131162 566 92 841 79 944 133523
895 134306 50 135283 136245 313 137744
138481 139206
140003 911 141299 871 142102 9 348 782
143508 144459 671 145256 569 727 146007
18 147436 526 148130 425 809
150201 151457 645 152 969 152037 753
969 88 153274 607 154283 489 506 155615
92 15664 945 157429 158028 150 391 525
770 159369
160062 161120 631 769

IV ciagnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł padła na nr. 46874.

15.000 zł na nr. 159120.
10.000 zł na nr-y: 57589 116495 154229.
5.000 zł na nr-y: 3146 144608
2.000 zł na nr-y: 43655 120668 131521
1.000 zł na nr-y: 14088 47254 60233 147681
149731 160653

Wygrane po zł 500

7446 8179 9281 12273 14734 894 18289
19525 20811 23579 27917 1115 795 38258
769 40476 650 42379 43549 47169 49834
52262 59119 60495 67218 76996 78043
85262 90316 95382 104899 111483 118500
119436 775 125118 129135 132674 135595
137717 142769 151932 154048 156488
157643

Wygrane po zł 62,50

658 1302 860 2047 176 208 568 882 940
3104 741 913 65 4143 468 609 815 5237 548
83 6443 99 770 7573 758 832 8137 375 467
76 728 940 9754
10153 213 11645 12046 638 741 855 909
13048 496 962 14055 555 15252 16131 17229
358 99 504 874 18768 19446 712 47 930
20276 320 23 531 774 21250 22192 539
57 91 23071 198 364 734 807 24416 845
25179 578 765 26518 606 67 874 27251
358 28083 29312
30992 31038 32109 504 81 936 33861
34705 971 35907 36047 346 804 37172 702
38817 39133 715 29
40019 47 311 837 63 41349 414 42101
234 43101 6 44608 45275 46000 969 47441
48478 855 973 49262 590 808
51885 948 52453 53362 447 746 53 836
992 54125 421 78 745 55474 774 56442 85
631 779 980 57282 58131 496 59388 522 32
655
60828 926 61525 62089 471 582 683 825
48 946 63260 332 999 64185 362 420 503
650 839 65222 66164 89 221 313 650 963
67534 68059 526 687 868 69304
70327 52 71027 380 809 901 72092 192
208 370 73649 74109 262 366 97 740 75352
438 679 792 76221 464 616 822 84 77480
78033 79002 494
80005 118 850 83130 577 84755 85132
861 86848 971 87970 88287 637 764 89566
91 897
90003 73 249 522 660 751 913 91212 704
28 92044 113 449 793 93209 322 86 325
94366 444 911 509 95552 96535 662 796
97655 911 98217 508 636 99565 808 46
100923 101535 685 102043 104 103284 798
104586 924 105258 572 106550 626 107177
547 703 108161 516 734 109328 927 57 80
110296 351 406 759 111018 274 112151
610 735 843 114143 48 332 45 909 115575
116037 118 642 936 117084 607 60 118684
847 119796
121636 122073 350 452 57 508 875 949
123260 701 7 124059 114 41 556 73 637 786
937 125291 946 48 126518 127772 840
128024 267 129219 336 614
131634 40 863 132164 133012 42 278 375
433 565 92 134847 937 135206 785 136001
752 873 137081 161 139038 592 779
140060 405 94 141139 318 46 401 70 979
142885 143113 333 50 550 144150 90 558
866 940 145262 87 98 146242 84 390 591
147195 321 898 148842 149420 526 32 843
956
150396 707 13 85 151447 153391 620
154740 155411 17 824 156519 25 82 690
734 157003 92 799 158653 749 159252 809
51
160173 213 312 482 161764 162251 308
163202 164224 394 521

Radio na dziś

Sobota, 24 czerwca

gospodarcze; 13.50 Muzyka z płyt; 14.45 Teatr wyobraźni dla dzieci: Bajka o niewidzialnym człowieku Z. Nawrockiej; 15.15 Muzyka popularna w wyk. Małej ork. PR. pod dyr. St. Dziegielewskiego; 15.45 Wiadomości gospodarcze z Warszawy; 16 Dziennik południowy; 16.10 Pogadanka aktualna; 16.20 Utwory organowe Jana Sebastiana Bacha w wyk. B. Szabelskiego; 16.50 „Kwiat paproci” pogad. wygł. dr J. Kołodziejczyk; 17 Pieśń polską i obce w wyk. Steny Link-Dareckiej, przy fortep. O. Łapleka; 17.30 Muzyka z płyt; 18 Koncert popularny; 18.50 Dvoraka: Karnewał (płyty); 19 „Charaktery” powieść mówiona H. Boguszewskiej i J. Kornackiego; 19.20 Rezerwa; 19.30 Audycja dla Polaków zagranicą: Polska ma prawo do kolonii; 20 Melodia ziemi polskiej: „Ze śląskiej nivy” suita śląskich pieśni ludowych na chór miesz. z tow. fortepianu T. Prajznera i I. Brachocki (fort.); 20.25 Pogadanka aktualna; 20.35 Lokalne wiadomości sportowe; 20.40 Dzien. wieczorny, wiadom. meteor. i sportowe, Nasz program na jutro; 21 „Kwiat paproci” operetka w 4 aktach Stef. Mallinowskiego, librett J. Wójcickiego i T. Frenkła. — Wyk. ork. symf. PR. pod dyr. Zdz. Górzynskiego, M. Karwowska, J. Popławski, B. Kostrzewska, K. Petecki i inni; 23—23.05 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, komunikat meteorologiczny.

STACJE ZAGRANICZNE.

JEROZOLIMA. (449.1) 12.30 Sygnal czasu, komunikaty, recital skrzypcowy Józefa Cigattiego, w programie ntwo-ry Tartintego, Szuberta (płyty); 12.40 Dziennik połudn. (po hebrajsku); 12.50—13.10 Program arabski; 13.10 Koncert zyczeń z płyt; 13.20 Dziennik połudn. (po ang.); 13.30 Sygnal czasu, koniec programu połudn.; 16 Sygnal czasu, komunikaty, koncert muzyki lekkiej z płyt; 16.30 Koncert zyczeń; 16.40 Pogadanka dla gospodyń; 18.15—19 Program arabski; 19 Komunikat meteorol., dziennik wiecz. po hebrajsku; 19.15 Koncert septetu studia, w programie muzyka Lehara i in.; 19.30 Pogadanka Ilteracka Rabi Bin-jamina; 19.50 Wyjaśkił z operetki Kalmana „Księżniczka Marica” w wykonaniu septetu studia; 20 Omówienie programu tygodniowego; 20.15 Komunikat meteorol., dziennik

wieczorny (po angielsku); 20.30 Transmisja z Londynu; 21 Koniec programu.

- BRUKSELA FLAM. Koncert popularny. FLO-RENCJA: Program rozrywkowy. LONDYN REG.: Muzyka Indj zachodnich. OSŁO: Program rozrywkowy. SOFIA: Muzyka popularna.
- WIEŻA EIFFLA: Koncert solistów. RADIO ROMANIA: 19.15 Muzyka rumuńska. TULUZA: Muzyka rozrywkowa. STRASSBURG: 19.30 „Wesoły weekend” — koncert popularny.
- DROITWICH: Music-Hall. LONDYN REG.: Koncert. LYON: 20.30 Tr. z Opery. OSŁO: Program norweski. PARIS P.T.T.: Tr. z Opery. STRASSBURG: Koncert symfoniczny.
- HILVERSUM I.: Program rozrywkowy: KO-PENHAGA: Radiokabaret. KOWNO: Wieczór rozrywkowy. LONDYN REG.: Program rozrywkowy. LUKSEMBURG: Koncert symfoni-czny. MEDIOLAN: „Trubadur” — opera Ver-diego. RZYM: Program rozrywkowy, 21.50 Koncert symfoniczny. RADIO PARIS: 21.10 Program rozrywkowy z udz. Yvette Guilbert. POSTE PARISIEN: 21.15 Wiener i Doucet w swym repertuarze. DROITWICH: 21.45 Kon-cert wieczorny z udz. Rysz. Taubera (śpiew).
- FLORENCJA: Muzyka taneczna. KOWNO: Muzyka taneczna. POSTE PARISIEN: 22.07 Koncert wieczorny, 22.45 Tr. z kabaretu. LU-BLANA: 22.15 Muzyka lekka. RADIO ROMA-NIA: Koncert nocny. SZTOKHOLM: Program muzyczny.
- FLORENCJA: Muzyka taneczna. RADIO PA-RIS: Muzyka taneczna. RZYM: 23.15 Muzyka taneczna.

Achmed Zogu osiadzie w U. S. A.

Nowy Jork, 23. 6. PAT. W przyszłym ty-godniu przybędzie tutaj, jak podaje prasa a-merykańska, król Achmed Zogu wraz z kró-lową Geraldiną. Król Zogu ma zamiar na stałe osiadł w Stanach Zjednoczonych.

TEATRY I KINA

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Sobota, godz. 8 wiecz.: „Axel”.

REPERTUAR TEATRU ŻYDOWSKIEGO (Bocheńska 7)

Sobota, godz. 4.15 pop. i 9 wiecz.: „Bar Koch-ba”.

ŻYDOWSKI TEATR LETNI „PAWILON” (Stradom 11)

Sobota, godz. 4.15 pop. i 8.45 wiecz.: „Jeg-wymarzony sen”.

REPERTUAR TEATRU „SCALA”.

Sobota, godz. 7 i 9.30 wiecz.: Pożegnalny wy-stęp teatru „Qui Pro Quo”, rewia „Nic nie wia-demo”. Ceny niższe.

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Studentka” (Madeleine Renaud, Co-stant Remy) i „Żelazne hełmy” (Luis Tren-ker).

APOLLO: „Ucieczka w nieznane” (Friedrich March i in.).

ATLANTIC: „Słowiczek” (Shirley Tempie) i „Droga w nieznane” (Ray Milland, Frances Farmer).

L. O. P. P.: „Podwójne wesele” (William Po-wel, Myrna Loy) i „Pensjonarka” (Deanna Durbin, Herbert Marshall)

PROMIEN: „Modelka” z Joan Crawford i Spencer Tracy

SZTUKA: „Trzy niewiniątka” (Loretta Young)

SWIT: „Tajemniczy ślepiec” i „Astrolog”.

UCIECHA: „Pięciu urwisów”, „Hotel Holy-wood”

WANDA: „Zatrącona ulica” (Pod fałszywym oskarżeniem).

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Kim jest Alex James?

Fantastyczna kariera szkockiego trenera naszych piłkarzy

„Jackie“ (Janina Rotwandówna) kreśli w „Starcie“ sylwetkę słynnego Alexa Jamesa, zaangażowanego przez PZPN. na trenera naszych piłkarzy. Z opisu fantastycznej kariery Alexa wyjmujemy garść szczegółów. (RED.)

Alex James, legendarna postać brytyjskiej piłki nożnej, o którym krążą fantastyczne opowiadania na całym świecie, jest największym piłkarzem, jakiego sport ten kiedykolwiek wydał. — Jednak James nie wygląda wcale na sportowego bohatera. Jest niskiego wzrostu (1.63 m.) drobnej budowy, o dość pospolitej, lecz pełnej humoru twarzy rzemieślnika z Glasgow i sprytnych, inteligentnych oczach.

NAJWIĘKSZY PIŁKARZ STULECIA

Alex James urodził się we wrześniu 1901 roku, jako syn górnik w małym miasteczku Belshill w pobliżu Glasgow. Najlepszym jego kolegą w szkole powszechnej był inny znany komity piłkarz szkocki, Hughie Gallacher, później filar londyńskiej Chelsea i Derby County. Dwaj malcy byli „zwariowani“ na punkcie futbolu, jak zresztą wszyscy ich rówieśnicy w Szkocji i kręcili się niezmordowanie na boisku małego klubu Belshill Athletic. Tam odnosili walizki graczy, pompowali piłki, wyznaczali boisko i byli szczęśliwi, gdy zezwolono im „pokopać“ trochę na treningu z graczami. Obaj cierpliwie czekali chwili, gdy uda im się zaangażować do klubu zawodowego.

Już wtedy Alex James wykazywał zadatki geniuszu piłkarskiego, lecz przeszkodą w dalszej karierze był jego mały wzrost i drobna budowa. Pracował więc w kopalni węgla i był zadowolony, gdy któryś z drobnych klubów dał mu od czasu do czasu miejsce w drużynie w towarzyskich meczach.

DEBIUT ZAWODOWY

Po licznych zawodach i niepowodzeniach oryginalny styl gry i indywidualne metody Alexa Jamesa zwróciły uwagę klubu szkockiego Raith Rovers, który zaangażował „Alka“ w charakterze zawodowca. Było to w sierpniu 1922 roku. Od tej chwili kariera Jamesa potoczyła się w tempie prawdziwie filmowym. Z początku znawcy byli zdumieni, a nawet zgorszeni niezwykle stylem gry Jamesa, nie podobnym do ogólnie przyjętych zasad. Wkrótce jednak przekonano się, że po raz pierwszy w dziejach piłkarstwa pojawił się gracz genialny. W ciągu trzech lat James uczynił z Raith Rovers jedną z najsłynniejszych drużyn ligi szkockiej.

Na początku sezonu 1925-26 angielski klub Preston North End „odkupił“ Jamesa za poważną sumę £ 3250 (około 80 tysięcy złotych). Pierwsze występy Jamesa w Anglii wywołały to samo zdumienie, jednak już po miesiącu James został po raz pierwszy wybrany do reprezentacji Szkocji w meczu z Walią, wygranym przez Szkocję 3:0.

„KRÓL FUTBOLU“ ODKUPIONY ZA CZWIERĆ MILIONA ZŁOTYCH

Szczytowy moment kariery Jamesa przypadł na kwiecień 1926 r. W meczu Szkocja — Anglia, wygranym przez Szkotów 5:1, Alex James nie tylko strzelił dwie wspaniałe bramki, lecz zadziwił wszystkich swym geniuszem, intuicją i fenomenalną taktyką. Od tej chwili nie nazywano go inaczej, niż „król futbolu“. Gdy w następnym sezonie sześć wielkich klubów ligowych walczyło o Jamesa, wyznaczono na jego głowę olbrzymie odstępne. Zwy-

ciężył Arsenal, a raczej nieżyjący już dziś prezes Arsenalu Herbert Chapman. „Odkupił“ Jamesa za sumę £ 9000 (ćwierć miliona złotych) co w owym czasie było rekordem.

Nie od razu Alex James stał się „gwiazdą“ Arsenalu. Jego niezwykle metody były często niezrozumiane przez pozostałych graczy. Jednak talent Jamesa był tak oczywisty, że kierownictwo Arsenalu zmieniło całkowicie skład drużyny i dostosowało ją do Jamesa. Rezultaty nie dały na siebie długo czekać. Nie ulega wątpliwości, że to Alex James uczynił z Arsenalu najpotężniejszą drużynę piłkarską świata. W ciągu ośmiu lat jego pobytu w tym klubie Arsenal zdobył pięciokrotnie

mistrzostwo ligi i dwukrotnie puchar Anglii!

DLACZEGO WYCOFAŁ SIĘ?

Alex James wycofał się z czynnego futbolu w roku 1937, gdy był jeszcze u szczytu sławy. Niefortunny udział w „totalizatorze piłkarskim“, który jest zresztą w Anglii instytucją legalną, przekreślił na zawsze jego działalność piłkarską na terenie Wielkiej Brytanii. Władze związkowe są w Anglii formalistyczne i nieubłagane. Obecnie Alex James jest sprawozdawcą piłkarskim wielkiego piśma „News of the World“ i jednym z najlepszych w Anglii graczy w golfa.

Świetny sukces koszykarzy krakowskich

Makkabi (Kraków) — Makkabi (Łódź) 28:16

W ramach turnieju jubileuszowego krakowskiej „Makkabi“ rozegrano dziś rano mecz koszykówki Makkabi (Kraków) — Makkabi (Łódź). Faworytem meczu była drużyna łódzka, która pretendowała do zdobycia mistrzostwa w koszykówce.

Niespodziewanie zespół krakowski zagrał bardzo ambitnie i po pięknej grze wygrał zwycięstwem 28:16. Zwycięstwem tym Kraków zakwalifikował się do meczu półfinałowego z Bielskiem.

W meczu finałowym siatkówki Dror (Lwów) wygrał z Makkabi (Bielsko) 2:0 (15:9, 15:5).

Po południu odbędą się dalsze spotkania finałowe. I tak rozegrany będzie mecz szczypiorniaka Makkabi (Łódź) — Dror (Lwów). Ponadto odbędzie się finał turnieju pocieszenia Dror (Jarosław) — Makkabi (Kraków) w siatkówce oraz finał koszykówki Makkabi (Warszawa) ze zwycięzcą meczu Makkabi (Bielsko) — Makkabi (Kraków).

Początek zawodów po południu o godz. 4-tej.

Jędrzejowska w finale mistrzostw Londynu

Wśród panów Cramm rozgromił Riggsa 6:0, 6:1

W piątek odbyły się w Londynie na mistrzostwach tenisowych stolicy W. Brytanii półfinały.

Wśród pań Jędrzejowska walczyła z Amerykanką Fabian, bijąc ją po niesłychanie zajętej walce w trzech setach 11:9, 2:6, 6:4. W pierwszym secie gra trwała bardzo długo, przy czym walka o prowadzenie była bardzo zażarta. Przy stanie 5:4 Jędrzejowska miała okazję wygrania seta, ale popełniła błąd i Amerykanka wyrównała. Podobna sytuacja powtórzyła się i przy stanie 7:6 dla Polski. Po wyrównaniu przez Amerykankę następuje pewien okres przewagi Fabian. Przy stanie 9:8 dla Amerykanki Jędrzejowskiej udało się wyrównać, a następnie zdobyć dalsze dwa gemy, decydujące o zwycięstwie w tym secie. W drugim secie

Fabian ma bezwzględna przewagę nad przeciwniczką i wygrywa zdecydowanie 6:2. Trzeci set wykazuje znowu dużą przewagę Polki, która rozstrzygnęła w ten sposób spotkanie na swoją korzyść.

W finale Jędrzejowska spotyka się z Dunką Sperling - Krahwinkel która w drugim półfinale wyeliminowała Angielkę Scriven 6:4, 6:2.

Wśród panów w półfinałach Von Cramm rozgromił Amerykanina Riggsa 6:0, 6:1, a Hindus Ghaus Mohammed pokonał zwycięzcę Tłoczyńskiego Szkota Collinsa 6:4, 6:2. Hindus wykazał doskonałą formę i Tłoczyński, który spotyka się z nim w swojej 8-ce w Wimbledonie będzie miał trudne zadanie, aby odnieść zwycięstwo.

Przed meczem kolarskim Polska-Węgry

W sobotę przyjadzie do Krakowa kapitan P. Z. Kolarskiego, p. Karl wraz z zawodnikami: Michałakiem, Napierałą i Ignaczakiem — którzy wspólnie z Krakowianami Kupczakiem i Wandorem trenować będą na torze Cracovii przed meczem Polska Węgry (29 bm.)

Zawodnicy stołeczni przywiozą ze sobą dwa

Zamknięcie ulicy

W związku z budową kanału w ul. Miedzianej zamyka się z dniem 26 czerwca br. całą ul. Miedzianą dla ruchu kołowego przejazdowego na czas robót kanałowych.

tandemy, dzięki czemu Kraków po raz pierwszy będzie świadkiem ciekawych wyścigów na tandemie. W konkurencji tej Polskę reprezentować będą dwie pary: Kupczak—Ignaczak i Michałak—Napierała.

Sędzią głównym meczu Polska—Węgry będzie p. Choczner z Krakowa.

Węgrzy przyjadą do Krakowa na 2 dni przed meczem.

Po meczu Polska—Węgry odbędzie się towarzyskie spotkanie Kraków—Warszawa, którego głównym punktem programu będzie amerykański wyścig parami.

Zbyt mało kobiet uczy się pływać

Jak wynika z obliczeń, przeprowadzonych przez Miejski Urząd WF w Warszawie, wśród osób uczących się pływać i wiosłować jest zaledwie 20 proc. kobiet. Ogółem w ciągu lat 12-tu, tj. od kiedy miasto prowadzi szeroką akcję bezpłatnego nauczania sportów wodnych, zaledwie 2800 kobiet nauczyło się pływać.

Naturalnie, cyfry Miejskiego Urzędu WF nie obejmują nauki pływania prowadzonej w klubach i prywatnych szkołach pływania, mimo to obrazują niewątpliwą opieszałość warszawianek w uprawianiu zdrowych sportów wodnych.

Rada sportowa w Krakowie przestała istnieć

Przed dwoma laty powstała w Krakowie z inicjatywy kierownika Okr. Urzędu WF i PW płk. A. Wójcickiego Rada Sportowa, której zadaniem było łączyć wysiłki czynnika społecznego dla celów rozwoju wychowania fizycznego.

Rada nie znalazła jednak w Krakowie odpowiednich do pracy warunków i wobec jej bezczynności płk. Wójcicki zwrócił się z ankietą do wszystkich członków Rady o wyrażenie się, co do jej dalszego istnienia.

W tych dniach, na podstawie oświadczenia się większości członków za rozwiązaniem, Rada Sportowa Krakowa przestała istnieć.

Z mistrzostw piłkarskich okręgu krakowskiego

Mistrzostwa grupowe piłkarskie juniorów okręgu krakowskiego wyłoniły następujące drużyny: Cracovia, Fablok, Olsza i Wisła — które rozegrają zawody eliminacyjne w dn. 25 i 29 bm. oraz 2 lipca br.

Mistrzostwo klasy A okręgu w poszczególnych grupach zdobyli: Dąbski KS, RKS Legia, Metal z Tarnowa, Sandecja. Chrzanów jeszcze nie wyłonił mistrza. Eliminacyjne zawody o wejście do krakowskiej ligi okręgowej odbędą się w lipcu i sierpniu br.

Mistrzem krakowskiej ligi został Fablok z Chrzanowa. Drużyna ta rozpocznie w nadchodzącą niedzielę rozgrywkę o wejście do ligi państwowej meczem z Unią w Sosnowcu.

Reprezentacja Krakowa na mecz piłkarski z Poznaniem

Kapitan zw. KOZPN. p. dyr. Delekt ustalił następujący skład reprezentacji Krakowa na mecz z Poznaniem o puchar Polski: Koczwar, Piątek, Szumilas, Góra, Grünberg, Jabłoński, Riesner, Gracz, Artur, Klimza, Cyganek. W ataku gra zatem trzech zawodników mistrza Ligi okręgowej chrzanowskiego Fabloku.

Zawody lekkoatletyczne Warszawianki

Zapowiedziane na sobotę i niedzielę lekkoatletyczne zawody Warszawianki zostały w ostatniej chwili ograniczone w programie i odbędą się tylko w sobotę 24 bm.

Główną atrakcją sobotnich zawodów będzie bieg na 2 mile angielskie, w którym, jak wiadomo, Kusociński zaatakował rekord świata.

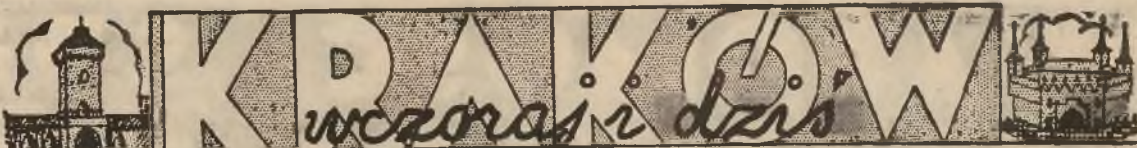
Poza tym zgłoszona została próba bicia rekordu Polski na 200 m z płotkami.

Początek zawodów o godz. 17.30.

Wooderson pragnie rewanżu

Po swym „nieszczęśliwym” starcie w biegu na dystansie 1 mili w Princeton, angielski rekordzista świata Wooderson domaga się rewanżowego spotkania z amerykańskimi średniodystansowcami, do których przegrał w Princeton.

Rewanż ten odbędzie 7 sierpnia w Londynie w biegu na 1 milę. Na zawody te przybędą do Londynu Amerykanie Cunningham i Fenske.

Trzy ofiary piorunów

W Pogorskiej Woli pod Tarnowem zabity został od uderzenia pioruna 8-letni chłopiec, Jan Cygan, w chwili, gdy wracał do domu ze szkoły w towarzystwie 10-letniego brata Józefa.

Starszy chłopiec uległ również porażeniu, dzięki jednak natychmiastowej pomocy, udało się go uratować.

W Uszewie pod Brzeskiem porażona została piorunem na drodze polnej 14-letnia Ksawera Tobołówna, ponosząc śmierć na miejscu.

Trzeci śmiertelny wypadek wydarzył się w Ropczycach, a ofiarą padł 42-letni Władysław Dutkiewicz. Tragicznie zmarły schronił się w czasie burzy pod gruszę, w którą uderzył piorun.

Ścięty konar zwałił się na wieśniaka, zabijając go na miejscu.

Piorun zabił kobietę

Na polu we wsi Gozdzieli w pow. opatowskim zabita została przez piorun 66-letnia Julianna Sitek.

Z Wystawy Miniatur w pałacu hr. Pusłowskich

Wiek XVIII i pierwsza połowa XIX wieku, to czasy najwspanialszego rozwoju malarstwa miniaturowego w Europie. Wielu malarzy próbowało tej techniki, tworząc maleńkie arcydzieła na kości słoniowej, pergaminie itp. Nawet najwybitniejsi artyści tworzyli miniatury.

Również i w Polsce w tym okresie malarstwo miniaturowe święciło swoje tryumfy. — Wśród plejady ówczesnych artystów zasługuje na specjalne wyróżnienie malarz krakowski Michał Stachowicz, (ur. 14 sierpnia 1768 r., zm. 26 marca 1825 r.) Jest on autorem również obrazów historycznych jak np.: „Przysięga Tadeusza Kościuszki na Rynku Krakowskim”, „Wjazd ks. Józefa do Krakowa” i wielu innych, a także pozostawił nam w spuściznie szereg prac miniaturowych, oraz portretowych sylwetek.

Wśród miniatur wystawionych w pałacu hr. Pusłowskich (ul. A. Potockiego 10), zasługuje na uwagę piękna tabakiera z oprawą w wieku miniaturę, przedstawiającą scenę mitologiczną, malowaną przez Michała Stachowicza, a pochodzącą ze zbiorów znanego kolekcjonera p. Leona Kostki z Krakowa. Obok tej tabakierki wystawione są dwie śliczne i pełne sentymentu miniatury Stachowicza z portretami Tadeusza Kościuszki.

Pamięć artysty krakowskiego została ostatnio uczczona przez wmurowanie tablicy pamiątkowej, w kamienicy przy ul. Grodzkiej 15, w którym to domu nasz malarz życie zakończył. Prace jego mają dużą wartość dla sztuki polskiej i są świadectwem wszechstronnego talentu tego artysty.

Wystawa Miniatur otwarta jest codziennie w godz. 10—14. Wstęp 50 gr., dla wycieczek w grupach od 10 osób opłata wynosi po 25 gr od osoby, dla wycieczek młodzieży szkolnej, wstęp 20 gr od osoby.

Zbiórka na cele Polskiego Czerwonego Krzyża

Zarząd Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Krakowie komunikuje, iż zbiórka uliczna na cele Polskiego Czerwonego Krzyża w dniach 3 i 4 czerwca 1939 r. przyniosła wynik wyrażający się w kwocie ogólnej zł. 4.404.83. Równocześnie Zarząd Oddziału składa tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim tym, którzy czy to swą pracą, czy też datkiem przyczynili się do osiągnięcia powyższych rezultatów zbiórki.

Zwierzyniec w Lesie Wolskim obchodzi 10-lecie istnienia

Ulubione miejsce przechadzek wszystkich krakowian Las Wolski posiada bardzo pięknie urządzonego zwierzyniec zajmujący przestrzeń około 17 ha. Zwierzyniec cieszy się ogromnym, stale wzrastającym zainteresowa-

niem. W ubiegłym roku 1938 odwiedziło zwierzyniec 28.439 osób. W klatkach i zagrodach znajdują się przeważnie okazy krajowej fauny więc niedźwiedzie, wilki, ryś, wiele ptactwa, jelenie, dziki i tp. Ogółem zwierząt wynosi 300 zwierząt. Jest też kilku przedstawicieli fauny egzotycznej więc małpki, dalej niedźwiedzica tybetańska, dar malarza Szaro, lama i inne.

Z okazji 10-lecia założenia zwierzynca w Lesie Wolskim ukazał się przewodnik po zwierzyncu napisany przez Karola Łukasiewicza ze słowem wstępnym A. Koziaza kierownika Zwierzynca. Ozdobą przewodnika są piękne zdjęcia fotograficzne wykonane przez dr Maślakiewicza.

Wstrząsająca śmierć 9-letniego pastuszka

W Dąbrowie Tarnowskiej zginął w środę straszną śmiercią głuchonęmy pastuszek, 9-cioletni Tadeusz Bator.

Chłopiec prowadząc z pastwiska żrebie, opasał się dla wygody sznurem w pól, zamiast trzymać go w rękę.

W pewnej chwili żrebie spłoszyło się i zerwało do galopu, wlokąc nieszczęśliwego po ziemi.

Gdy konia zatrzymano chłopiec już nie żył. Doznał on pęknięcia czaszki, złamania żeber i ogólnych kontuzji.

Kolarze węgierscy przybędą do Krakowa we wtorek

Węgierski związek kolarski powiadomił listownie krakowskich kolarzy, że węgierska reprezentacja kolarska przybędzie do Krakowa we wtorek, 27 bm., na międzypaństwowy mecz Polska — Węgry.

Ostateczny skład drużyny węgierskiej jest następujący: Nagi, Eles, Notas, Boday. Zawodnikom towarzyszyć będzie z ramienia związku węgierskiego p. Szitya.

Komu skradziono blachę cynkową?

W V. Komisariacie przy ul. Józefińskiej 1. 14 znajduje się blacha cynkowa, nowa, zwinięta w rulon, pochodząca prawdopodobnie z kradzieży. Poszkodowani zgłaszać się mogą celem rozpoznania swojej własności w godzinach urzędowych. Chcąc uczcić dziesiątą rocznicę śmierci Jacka Malczewskiego, urządza Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie na miesiące letnie br. wystawę zbiorową Wielkiego Artysty. Wystawa ta zajmie cały Pałac Sztuki, by pokazać dorobek twórczości Jacka Malczewskiego po koleniu młodszemu, które sztuki tej prawie nie zna, zwłaszcza, że od ostatniej wystawy Malczewskiego upłynęło już lat 15. Dyrekcja zwraca się z uprzejmą prośbą do właścicieli obrazów J. Malczewskiego o łaskę wypożyczenie ich na czas wystawy. Zgłoszenia należy kierować do kancelarii T-wa, pl. Szczepański 4, tel. 100-08, podając cenę ew. sprzedaży. Otwarcie wystawy nastąpi 5 lipca bież. r.